

- SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK-
VERİ ANALİZİ VE KALİTE SERİLERİ | VAK'S Sayı: 7
(2024-2025 Akademik Yılı)

BİLKENT ÜNİVERSİTESİ

**KURUMSAL VERİ ANALİZİ VE KALİTE YÖNETİMİ
BİRİMİ**

Raporun hazırlanması aşamasında ilgili yılın Greenmetric Ranking verilerinden faydalanılmıştır.

Sunum

İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi Kurumsal Veri Analizi ve Kalite Yönetimi Birimi tarafından hazırlanan Veri Analizi ve Kalite Serileri (VAK'S), Üniversite'nin kalite yönetimi süreçleri ile ilgili seçilmiş analizleri Üniversite paydaşları ile paylaşmak amacıyla yayımlanmaktadır.

Veri Analizi ve Kalite Serileri (VAK'S) Raporları fasıllı olarak yayımlanmakta olup, serilerin amacı Üniversite paydaşları arasındaki yapıcı teknik iletişimi güçlendirmektir.

VAK'S'ın bu sayısı “Sürdürülebilirlik” konusuna ayrılmıştır.

İÇİNDEKİLER

Sunum	1
SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK YÖNETİMİ	5
1. YERLEŞİM VE YAŞAM	6
1.1. Kampüs Alanları.....	6
1.2. Güvenlik ve Güvenlik Alanları.....	7
1.2.1. Güvenli Kampüs Hizmetleri	8
1.2.2. Güvenli Trafik.....	9
1.2.3. Güvenli Yaşam	10
1.3. Sağlık Merkezi ve Hizmetleri	10
1.4. Özel İhtiyaçlı Gruplar için Alanlar	12
1.4.1. Kampüs Fiziki Alanları	12
1.4.2. Destek Çalışmaları.....	14
1.5. Doğal Yaşam ve Hayvan Dostları.....	14
1.6. Anaokulu	16
1.7. Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ile Uyum.....	16
2. ENERJİ VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ	17
2.1. Enerji Tasarrufu Sağlayan Uygulamalar	17
2.1.1. Cihaz Kullanımı	17
2.1.2. Bina Isı Yalıtımları	19
2.2. Akıllı Binalar	20
2.3. Yeşil Bina Uygulamaları	23
2.4. Elektrik Kullanımı.....	25
2.4.1. Yenilenebilir Enerji ve Kullanımı	25
2.5. Toplam Karbon Ayak İzi	26
2.6. Enerji ve İklim Değişikliği Alanında Yürütülen Programlar	28
2.6.1. Güneş Panellerin Kurulması ve Elektrik Üretimi – Kapsam.2	28
2.6.2. Elektrikli Araç Kullanımı ve Şarj İstasyonları Kurulması – Kapsam.3.....	28
2.6.3. Atık Yönetiminin Geliştirilmesi – Kapsam.1	29
2.6.4. Dumansız Kampüs – Kapsam.3	29
2.6.5. Su Kullanımının Azaltılması – Kapsam.1	30
2.7. Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ile Uyum.....	30
3. ATIK YÖNETİMİ.....	32
3.1. Geri Dönüşüm Programı.....	32
3.2. Kağıt ve Plastik Kullanımı Azaltma Programı	33

3.3.	Organik Atık Yönetimi	34
3.4.	İnorganik Atık Yönetimi.....	35
3.5.	Tehlikeli Atık Yönetimi.....	36
3.6.	Atık Su Bertarafı	37
3.7.	Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ile Uyum.....	37
4.	SU KAYNAKLARI YÖNETİMİ	39
4.1.	Su Koruma Programı.....	39
4.2.	Su Geridönüşüm Programı	39
4.3.	Su Tasarruflu Cihazların Kullanımı.....	40
4.4.	Su Kirliliği Kontrolü	40
4.5.	Birleşmiş Millet Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ile Uyum	41
5.	ULAŞIM.....	43
5.1.	Kampüs Araçları ve Yolları.....	43
5.2.	Bilkent’e Ulaşım.....	45
5.3.	Sıfır Emisyonlu Araç Politikası	45
5.4.	Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ile Uyum.....	46
6.	EĞİTİM VE ARAŞTIRMA.....	48
6.1.	Sürdürülebilirlik Kapsamında Yürütülen Dersler	48
6.2.	Sürdürülebilirlik Araştırmalarının Bütçeleri	51
6.3.	Sürdürülebilirlik ile ilgili Bilimsel Yayınlar	52
6.4.	Sürdürülebilirlik Kapsamında Düzenlenen Etkinlikler	54
6.5.	Sürdürülebilirlik ile İlişkili Öğrenci Kulüpleri / Toplulukları	55
6.6.	Eğitimde Sürdürülebilirliği Sağlamak için Faaliyet Gösteren Birimler	59
6.7.	Sürdürülebilirlik ile İlgili Girişimler	60
7.	SOSYAL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK.....	62
7.1.	Toplumsal Cinsiyet Eşitliği	62
7.2.	İnsan Hakları Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi.....	62
7.3.	Toplumsal Duyarlılık Projeleri.....	62
7.4.	Engelli Öğrenciler Birimi.....	64
7.5.	Özel Burs Programları	64
8.	GELİŞİM VE DÖNÜŞÜM İÇİN FAALİYETLER.....	65
8.1.	Yerleşim ve Yaşam	65
8.1.1.	Kampüs Alanları.....	65
8.1.2.	Güvenlik ve Güvenlik Alanları	66
8.1.3.	Sağlık Merkezi ve Hizmetleri.....	67
8.1.4.	Dezavantajlı Gruplar için Alanlar.....	69

8.2.	Enerji ve İklim Değişikliği	70
8.3.	Atık Yönetimi.....	70
8.4.	Ulaşım	72
8.5.	Eğitim ve Araştırma	73

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK YÖNETİMİ

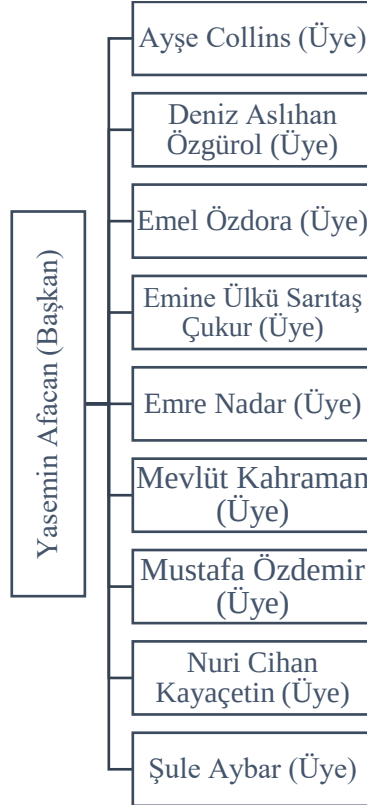
Bilkent Üniversitesi üst yönetiminin 2022-2023 akademik yılında Birleşmiş Milletler Kalkınma Hedefleri'ni desteklemek üzere atmış olduğu en önemli adımlardan biri [Sürdürülebilirlik Komitesi](#)'ni kurmasıdır. Komitenin başlıca görevleri arasında üniversite iç ve dış paydaşları arasında sürdürülebilirlik bilincini yerleştirmek ve Birleşmiş Milletler Kalkınma Hedefleri'ni destekleyici faaliyetler gerçekleştirmektir.

Komitenin öncelikli olarak gerçekleştirdiği çalışmalardan biri üniversite [Sürdürülebilirlik Politikası](#)'nı hazırlaması ve üst yönetim onayının alınması sonrasında kamuoyuna duyurulması olmuştur.

Bu kapsamda her yıl düzenli olarak veri sağlanan Greenmetric Ranking için, 2024-2025 akademik yılında da çalışmalar yapılmış ve bu rapor kapsamında da ilgili veriler tüm paydaşlar ile paylaşılmıştır.

Bir diğer yandan komite üyeleri gerek kendi aralarında, gerek iç paydaşları ile düzenli olarak toplantılar ve görüşmeler yapmaktadır.

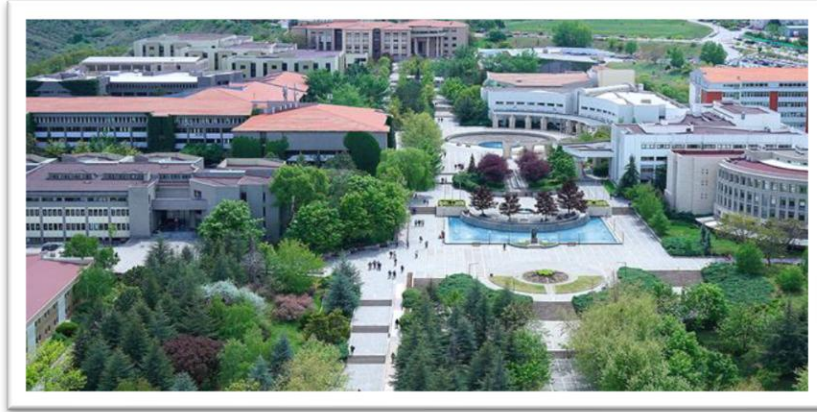
Sürdürülebilirlik Komitesi Üyeleri ise aşağıdaki [şekildedir](#);

1. YERLEŞİM VE YAŞAM

1.1. Kampüs Alanları

Bilkent Üniversitesi'nin kuruluş hazırlıkları 1967'de Ankara'nın batısında geniş bir arazinin alımı ile başlamıştır. 1970'lerin sonları ve 1980'lerin başlarında ise İhsan Doğramacı Eğitim Vakfı, İhsan Doğramacı Sağlık Vakfı ve İhsan Doğramacı Bilim ve Araştırma Vakfı bina inşaatlarına başlamıştır. Bilkent Üniversitesi, Ankara – Eskişehir yolunun 12. kilometresinde banliyö alan olarak kabul edilen geniş arazide tek [kampüse](#) sahip olmakla birlikte; kampüsünü kendi içinde Merkez, Doğu ve Orta olmak üzere 3'e ayırmıştır. Toplamda 5000 dönümlük arazi üzerinde bulunan üniversite, yarı kurak iklime sahiptir.

Resim.1.1.a. Bilkent Üniversitesi Merkez Kampüsü

Resim.1.1.b. Bilkent Üniversitesi Doğu Kampüsü

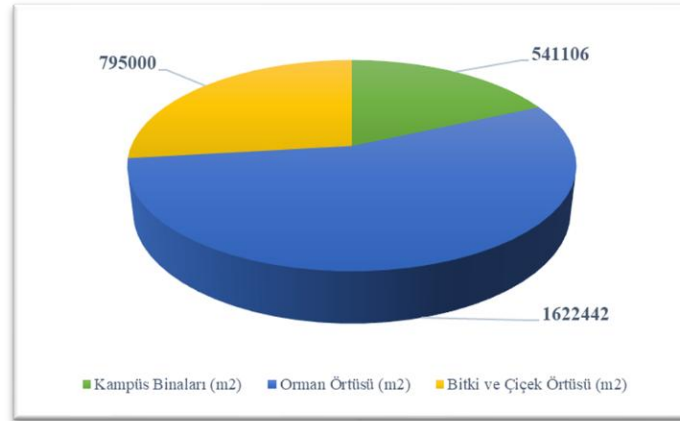
Oldukça yüksek bir orman ve bitki örtüsüne sahip olan üniversitenin [toplam kampüs alanı](#) 2.952.106 m² olup, kampüste akademik faaliyetlerin yürütüldüğü alan 1.329.754 m²'dir. Kampüs binalarının kapladığı toplam alan ise 541.106 m² olup, bu binalara ait toplam zemin alanı ise 148.555 m²'dir.

Kampüs alanının %88,82'lik bir alanı açık alan olarak değerlendirilmektedir. Toplam orman örtüsü alanı 1.622.442 m² olup, toplam alan içerisindeki payı ise %54,95'dir. Orman alanı dışında kalan 795.000 m²'lik alanda ise Yapı İşleri Teknik Daire Başkanlığı'na bağlı Çevre Düzenleme ve Koruma Birimi tarafından yer yıl dikimi ve bakımı yapılan değişik türlerde ağaç ve çiçek türleri bulunmaktadır.

Resim.1.1.c. Merkez Kampüs Binaları

Kampüs sınırları içerisinde su absorpsiyonunun sağlandığı alan ise toplam kampüs alanının %40,01'ine denk gelmektedir.

Grafik.1.1. Toplam Kampüs Alanının Dağılımı

1.2. Güvenlik ve Güvenlik Alanları

Üniversite'nin güvenliğinin sağlanmasından [Sivil Savunma Sekreterliği ve Güvenlik Müdürlüğü](#) sorumludur. Kampüs kapalı ve açık alanları ile paydaşların güvenliklerinin sağlanması kapsamında gerekli sayıda [idari ve güvenlik personeli](#) görev almaktadır.

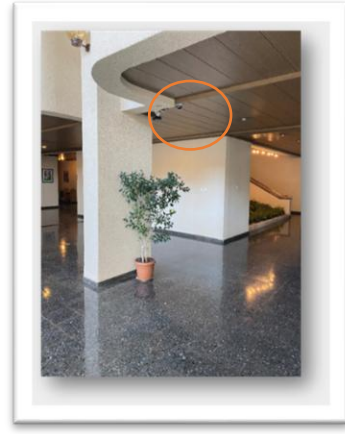
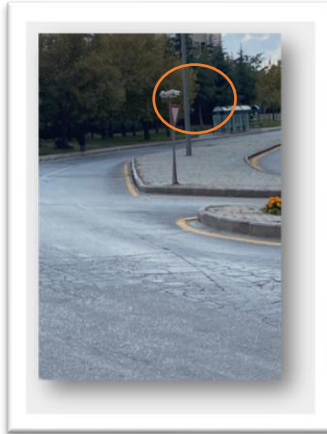
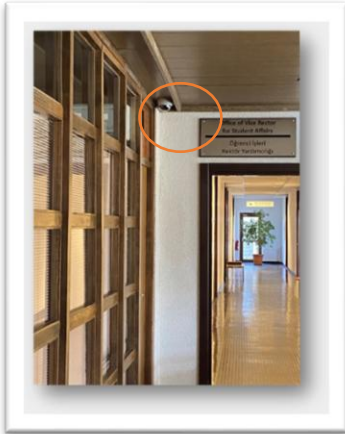
“Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik” kapsamında uzman eğitici personeller ile fakülte, yüksekokul ve diğer idari birim personelinin “Acil Durum Tahliye Planları” çerçevesinde öncelikli olarak eğitimleri yapılmaktadır. Öte yandan planlı ve senaryolu Acil Durum Tahliye Tatbikatları ile öğrenci yurtları ve çalışanların farkındalık ve duyarlılığı artırılmaktadır.

Aynı zamanda binalarda panik butonları, yangın söndürücüler ve hidrantlar gibi güvenlik altyapılarının yanı sıra acil durum ve doğal afet gibi durumlarda güvenlik güçlerinin müdahale süresi 5 dakikadan azdır.

Özellikle akademik binalarda başlatılan bir uygulama ile fakültelerdeki bazı stüdyo ve laboratuvarların kapılarına ID tanımlama sistemi getirilmiştir. Bu şekilde ID kimlik numarası tanımlı olmayan öğrencinin ilgili stüdyoyu ve / veya laboratuvarı kullanmaması sağlanmış olmakla birlikte, içeride bulunan donanımların da güvenliği artırılmıştır.

Resim.1.2.a. Bilkent Üniversitesi Güvenlik Personeli

Resim.1.2.b. Bilkent Üniversitesi Güvenlik Kameraları

1.2.1. Güvenli Kampüs Hizmetleri

Güvenlik personeli uygulamaları

- Devriye
- Acil durum merkezi (0312 290 6666)
- Kayıp ve buluntu (0312 290 1012)

Resim.1.2.1. Bilkent Üniversitesi İtfaiye Personeli

- Yangın
- Ziyaretçiler ve ücretli park uygulaması

Temel güvenlik

- Kişisel güvenlik
- Koşu, bisiklete binme ve diğer etkinliklerde güvenlik
- Yabani ve sahipsiz hayvanlar açısından güvenlik
- Kampüs içerisinde sigara yasağı
- Araç içerisinde güvenlik
- Tehditlerde hareket tarzı

1.2.2. Güvenli Trafik

Üniversite, trafiğin güvenliğini sağlamak için farklı tiplerde [araç tanıtım pulları](#) tanımlamıştır. Bu araç tanıtım pullarına sahip sürücüler için ise akademik-idari personel otoparkı, öğrenci, mezun ve ziyaretçi otoparkı şeklinde [sınıflandırmalar](#) yapılmıştır. Motosiklet ve bisiklet gibi araçlar için ise özel alanlar belirlenmiştir.

Güvenli trafik (0312 290 1439) konusunda farkındalığı yüksek olan tüm paydaşların uymakla yükümlü olduğu [kurallar](#) ise;

Resim.1.2.2. Bilkent Üniversitesi Güvenli Trafik Eğitimi

- Tehlikeli şekilde araç kullanmak yasaktır.
- Sürücüler, güvenlik görevlilerinin uyarılarını dikkate almak zorundadır.
- Çevreyi rahatsız edecek şekilde modifiye edilmiş veya egzoz sistemi arızalı olan, aşırı duman ve gürültü çıkartan araçlar kampüse alınmaz.
- Gereksiz yere korna çalmak, araçta çevreyi rahatsız edici biçimde yüksek sesle müzik dinlemek ve araçtan çöp atmak yasaktır.

Hız Kuralları: Kampüste hız sınırı levhalarda gösterildiği gibi 50 km/saattir, kavşaklara yaklaşırken ise 30 km/saattir. Kampüs sınırları içerisinde kameralarla kontrol yapılmaktadır.

Yayaların Tartışmasız Geçiş Üstünlüğü: Bilkent Üniversitesi kampüsünde YAYALARIN GEÇİŞ ÜSTÜNLÜĞÜ vardır. Araçlar, yaya geçitlerinin gerisinde tam olarak durmalı ve geçmek isteyen yayalara yol vermelidir.

1.2.3. Güvenli Yaşam

Gün boyunca kampüs sınırları içinde ve dışında karşılaşılabilecek her türlü güvenlik zaifiyeti ya da olağanüstü durum ile ilgili de tedbirleri alarak paydaşlarını bilgilendiren Sivil Savunma Sekreterliği ve Güvenlik Müdürlüğü aşağıdaki hal ve durumlarda da [ne yapılması gerektiğini](#) de detaylandırmıştır;

- Hırsızlık durumu (yurtta, spor salonunda, sınıflarda, kütüphanelerde, evde)
- Yangın (yurtta, evde, ormanlık alanlarda)
- Deprem
- Acil yardım (Sağlık Merkezi ve ambulans hizmeti)

1.3. Sağlık Merkezi ve Hizmetleri

[Sağlık Merkezi'nin amacı](#), öğrenci ile personelin beden ve ruh sağlığını korumak, tedavi etmek ve sağlık konusunda eğitici, bilinçlendirici ve yönlendirici hizmet vermektir. Hem Merkez hem de Doğu Kampüslerde yer alan Sağlık Merkezlerinde, tıbbi hizmetlerin yanı sıra koruyucu sağlık hizmetleri ve sağlık eğitimi de verilmektedir.

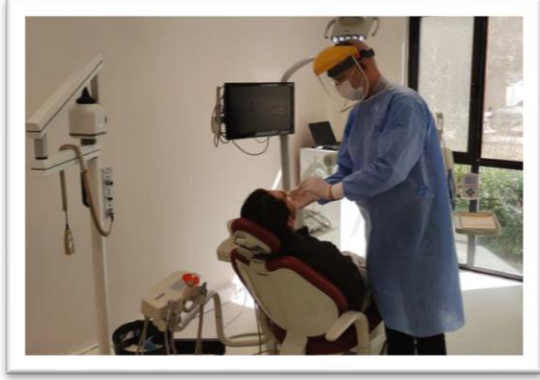

Resim.1.3.a. Merkez Kampüs Sağlık Merkezi Haritası

Resim.1.3.b. Doğu Kampüs Sağlık Merkezi Haritası

Profesyonel kadrosunda pratisyen hekimler, hemşireler, acil tıp teknisyenleri, biyologlar, paramedik ve yardımcı sağlık personelleri bulunmaktadır. Ayrıca sağlık merkezlerinin bünyesinde dermatoloji, diş, göz, jinekoloji, kulak burun boğaz, nörolog, ortopedi, psikiyatri üniteleri de sözleşmeli olarak hizmet sunmaktadır.

Resim.1.3.c. Sağlık Merkezi'nde Hizmet Veren Doktorlar ve Sağlık Görevlileri

Merkez ve Doğu Kampüslerdeki sağlık merkezleri, iki ambulans ve deneyimli kadrosuyla haftada 7 gün, 24 saat acil hizmeti vermektedir. Hastaların ambulanslarla hastaneye transportları sağlanmaktadır.

Resim.1.3.d. Sağlık Merkezi Ambulansı ve Sağlık Görevlileri

Her iki sağlık merkezinde çeşitli tıbbi analizlerin yapılabildiği modern cihazlara sahip laboratuvar bulunmaktadır. Anlaşmalı olunan diş laboratuvar aracılığıyla da ileri tetkik hizmetleri sağlanmaktadır. Ayıca röntgen ve ultrason muayeneleri için merkez kampüste radyoloji ünitesi de bulunmaktadır.

- ***Psikolojik Danışma ve Gelişim Merkezi (PDGM);*** Sağlık Merkezi bünyesinde, uzman kadrosuyla öğrencilerin kendilerini tanımaları ve geliştirmelerine yardımcı olmak amacıyla, 11 klinik psikolog, 1 koordinatör ve 1 idari asistan ile hizmet vermektedir. Psikiyatristlerimiz ile koordineli çalışan psikologlar, öğrenciler ile haftada 1 kez 50 dk. lık bireysel görüşmeler gerçekleştirmektedir. Öğrencilerden gelen geri bildirimler doğrultusunda ihtiyaç ve ilgi duydukları konularda seminerler düzenlemekte ve psikoeğitim grupları oluşturulmaktadır.

- **Sigara Bırakma ve Danışma Polikliniği'nde**, uzman hekimler tarafından öğrenci ve personele sigara bırakma yöntemleri konusunda danışmanlık hizmeti verilmektedir.
- Sağlık Merkezleri bünyesinde bulunan **İlkyardım Eğitim Merkezi'nde** öğrenci ve personele sertifikalı ilkyardım kursları verilmektedir.
- **Cinsel Sağlık Danışma ve Tedavi Merkezi'nde**, üniversite öğrencilerine ve çalışanlarına üreme ve cinsel sağlık alanında hizmet vermek üzere yapılandırılmıştır. Birimde sağlık hizmetlerinin sunulması, üreme sağlığı konularında broşür ve gebeliği önleyici yöntem verilmesi yanında danışmanlık hizmetleri de yürütülmektedir. Hizmet, belirlenen iş saatleri içinde ve Sağlık Merkezi binasında verilmektedir.

Sağlık Merkezlerinde acil sağlık hizmeti ve tıbbi muayeneler dışında, bulaşıcı hastalıklar için koruyucu hekimlik hizmeti, personel periyodik ve işe giriş muayeneleri, üniversite takımlarındaki öğrencilerin sporcu sağlık muayeneleri yapılmaktadır. Aynı zamanda kampüste çevre sağlığı koşulları hakkında araştırma hizmetleri verilmektedir.

1.4. Özel İhtiyaçlı Gruplar için Alanlar

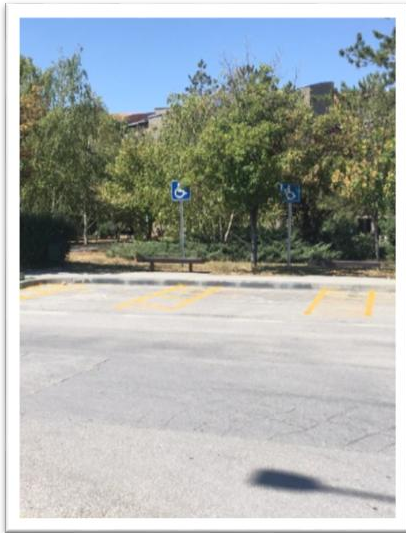
Bilkent Üniversitesi [Engelli Öğrenciler Birimi](#), her türlü engel ve dezavantaja sahip öğrencilerin kampüs hayatını kolaylaştırmak amacı ile kurulmuştur. Benzer durumdaki personel için ise süreç İnsan Kaynakları Müdürlüğü tarafından yürütülmektedir. Özel gereksinimli paydaşlar için ise yapıların ayarlanması süreci Yapı İşleri Teknik Daire Başkanlığı'na bağlıdır. Kampüs içerisinde yer alan fiziksel alanlar 1.4.1 başlığında detaylandırılmıştır.

1.4.1. Kampüs Fiziki Alanları

1.4.1.1. Merkez Kampüs

A Binası (İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi)

- Çim alan karşısındaki girişte bina dışı ve içinde rampa, İşletme Fakültesi ile ortak tuvalet, İşletme Fakültesi ve İnsani Bilimler ve Edebiyat Fakültesi ile ortak özel otopark

Resim.1.4.1.a. İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi Engelli Otoparkı

B Binası (Bilgisayar Merkezi)

- Özel park yeri, özel tuvalet, bina dışında rampa, asansör

E Binası (Mühendislik Fakültesi)

- Özel park yeri, rampa, asansör, özel tuvalet

F Binası (Güzel Sanatlar, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi FF Blok)

- Giriş katında özel tuvalet, Akademik-İdari personel otoparkında özel park yeri ile bina arasında rampa, binada park yerinden gelişte tekerlekli araba giçişine uygun kapı, asansör, Express Cafe girişinde rampa

G Binası

- L Binası ile ortak özel park yeri, bina girişı ve çıkışında rampa, bina içi rampa, özel tuvalet

L Binası

- G Binası ile ortak özel park yeri, 1. Katta bayan tuvaleti içerisinde bir kabinde özel klozet

M Binası (İşletme Fakültesi)

- Coffee Break'den (ALLE'den) girişe rampa, bina içerisinde zemin kat sınıflarına girişte rampalar, İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi ve İnsani Bilimler ve Edebiyat Fakültesi ile ortak özel otopark

S Binası (Fen Fakültesi SB Blok)

- Asansör, bina dışında rampa, özel park yeri, otopark yanında rampa, özel tuvalet

U Binası (Öğrenci Dekanlığı/Engelli Öğrenciler Birimi)

- Özel park yeri, otopark yanında rampa

V Binası (Amfiler Binası)

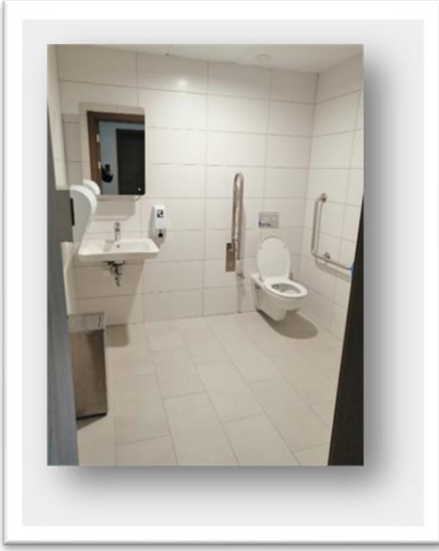
- Asansör, özel tuvalet, rampa

Merkez Kafeterya ve Kitap Satış Binası

- Rampa, Cafe-In girişinde rampa, Tabldot girişinde rampa ve bay-bayan özel tuvalet

Resim.1.4.1.c. Bilkent Üniversitesi Merkez Kampüs'te Yer Alan Bazı Rampalar
(Kütüphane ve Sağlık Merkezi)

Resim.1.4.1.d. 81-82.Yurt Engelli Tuvaleti

Öğrenci Yurtları (Merkez)

- 69. ve 70. Yurtta 1 tane özel oda, asansör (69. Yurt ve 70. Yurt girişi arasında)
- Özel tuvalet (69. ve 70. Yurt girişi), 76. Yurt kafeterya girişinde rampa, 77. ve 78. Yurtlarda giriş katta özel tuvalet ve banyo
- 81. ve 82. yurt girişinde rampa, 4 adet özel oda (2 erkek, 2 kız) 1 adet refakatçi odası, engelli otoparkı

1.4.1.2. Orta Kampüs P Binası (MSSF)

- Özel park yeri, rampa, asansör, özel tuvalet

1.4.1.3. Doğu Kampüs D Binası

- Özel park yeri, asansör, özel tuvalet

1.4.2. Destek Çalışmaları

Üniversite Kurumsal Veri Analizi ve Kalite Yönetimi Birimi tarafından dezavantajlı tüm gruplara yönelik olarak bir çalışma başlatılmış olup, bu kapsamda hem engelli hem de geçici sakatlık yaşayan bireyler için kampüs olanaklarının daha açık bir şekilde anlatıldığı kılavuz hazırlanacaktır. Hazırlanan kılavuz web sayfası üzerinden 2025-2026 akademik yılında yayınlanacaktır.

1.5. Doğal Yaşam ve Hayvan Dostları

Bilkent Üniversitesi kampüslerinde farklı türlerde hayvan dostları bulunmaktadır. Üniversitenin tüm iç paydaşları tarafından ailenin üyesi gibi görülen ve doğal yaşamı sembolize eden canlı türleri aşağıdaki resimlerde görüldüğü gibidir;

Resim.1.5.a. Bilkent Gölü'nün Ördek Dostu

Resim.1.5.b. Bilkent Kütüphanesi Kedi Dostu

Resim.1.5.c. Doğu Kampüs Köpek Dostları

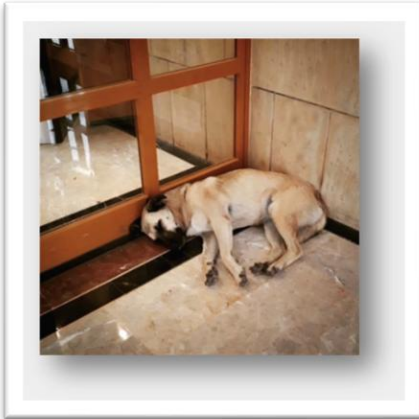
Bilkent Üniversitesi'nin tüm kampüslerinde yaşamlarını sürdüren kedi, köpek, kuş, ördek ve kaplumbağa dostları bulunmaktadır.

Resim.1.5.d. Odeon Kültür ve Sanat Merkezi'nin Çim Alanındaki Kaplumbağa Dostu

Resim.1.5.e. Rektörlük Binası Önündeki Yeşil Kuş Dostu

Resim.1.5.f. Bilkent Kütüphanesi Köpek Dostu

Resim.1.5.g. Spor Merkezi Kuş Dostu

1.6. Anaokulu

Anaokulu, Bilkent Üniversitesi akademik ve idari personeli ile lisansüstü öğrencilerin çocuklarına hizmet vermektedir. Kontenjan dahilinde üniversite bünyesindeki Tepe, Meteksan gibi şirket gruplarından da öğrenci kabul edilebilmektedir. Ücretlendirmeler, üniversitenin üst yönetimi tarafından indirimli olarak belirlenmektedir.

Bilkent Üniversitesi Anaokulu, bir anaokulu binasının sahip olması gereken en uygun şartlara sahiptir. Merdivensiz, tek kat zemin üstüne kurulmuştur. Toplam kapalı alanı 630 m² olup kullanım alanı 50 m² olan 5 sınıf mevcuttur. 2 ayrı tuvaleti bulunmaktadır. Oldukça büyük olan bahçe öğrencilerin keyifle kullanımına son derece uygundur. Mini bir yüzme havuzu ve büyük bir kum havuzu mevcuttur.

1.7. Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ile Uyum

Üniversite, Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri'ne (SKH) doğrudan katkıda bulunan çeşitli altyapı ve çevresel düzenleme programları uygulamıştır. Temel programlar şunlardır:

- Yeşil bina prensiplerine dayalı, doğal aydınlatma ve havalandırma sistemleri ile yenilenebilir enerji için güneş panelleri ile donatılmış, enerji tasarruflu binaların inşası ve canlandırılması.
- Hava kalitesini iyileştirmek ve yerel biyoçeşitliliği desteklemek için yeşil açık alanların genişletilmesi.
- Yağmur suyunu yönetmek için yağmur suyu toplama sistemlerinin uygulanması.
- Sensörlü armatürlü erişilebilir tuvaletler de dahil olmak üzere çevre dostu tesislerin sağlanması.
- Kağıt, plastik, organik, inorganik ve toksik atıklar için atık ayırma sistemleri.
- Düşük emisyonlu ulaşımı teşvik etmek için yaya yolları ve toplu taşıma sistemlerinin geliştirilmesi.
- Enerji ve su tüketimini izlemek ve altyapı varlıklarını sürdürülebilir bir şekilde yönetmek için dijital teknolojinin kullanılması.
- Emisyonları azaltmak için belirli kampüs alanlarına elektrikli şarj istasyonları kurulması ve elektrikli araç kullanımının teşvik edilmesi.
- Engelliler ve dezavantajlı gruplar da dahil olmak üzere herkesin erişimine açık kapsayıcı öğrenme tesisleri ve açık alanların inşası.
- Sürdürülebilir bir kampüs ana planının geliştirilmesinde dış ortaklarla iş birliği.

Bu programlar; iyi sağlık ve refah, kaliteli eğitim, temiz su ve sanitasyon, uygun fiyatlı ve temiz enerji, yeşil ekonomik büyüme, dayanıklı altyapı, eşitsizliklerin azaltılması, sürdürülebilir şehirler ve topluluklar, sorumlu tüketim ve üretim, iklim eylemi ve karasal ekosistemlerin korunması, barış, adalet ve güçlü kurumların yanı sıra küresel ortaklıklar gibi temel konuları ele alan 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 16 ve 17 numaralı Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerini desteklemektedir.

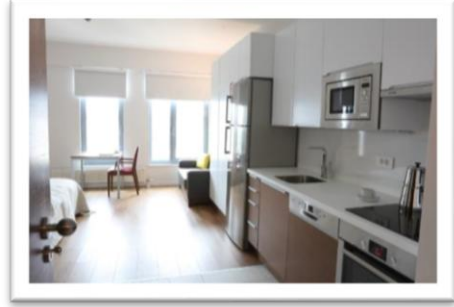
2. ENERJİ VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ

2.1. Enerji Tasarrufu Sağlayan Uygulamalar

2.1.1. Cihaz Kullanımı

Bilkent Üniversitesi binalarında paydaşlarının kullanımında olan aydınlatma sistemleri ve elektronik cihazlar enerji tasarrufu sağlayan üst segment cihazlarla kademeli olarak yer değiştirmeye devam etmektedir. 2024-2025 akademik yılında kampüs genelinde yapılan LED armatür değişimleri sonucunda 908.478 kWh enerji tasarrufu sağlanmıştır. Bu da yaklaşık %50'lik bir tasarruf anlamına gelmektedir.

2.1.1.1. Yurtlar

Resim.2.1.1.1. Öğrenci Yurtlarındaki Enerji Tasarruflu Cihazlar

Bunlardan bazıları;

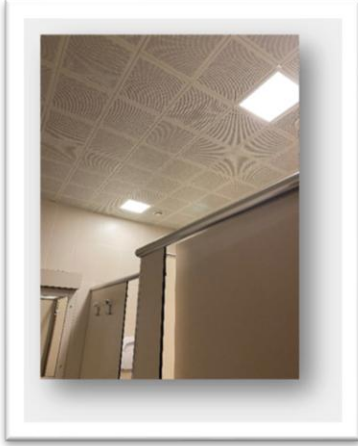
- Fırınlr: Beko veya Arçelik: A Sınıfı
- Buzdolapları: Beko veya Arçelik: A+ Sınıfı
- Diferiz Buzdolabı: Arçelik veya Beko: A++ Sınıfı
- Çamaşır Makineleri: Arçelik veya Beko: A+++ Sınıfı
- Çamaşır Kurutma Makineleri: Arçelik Veya Beko: B Sınıfı
- Odalarda ve ortak kullanım alanlarında LED aydınlatma

2.1.1.2. Lojmanlar

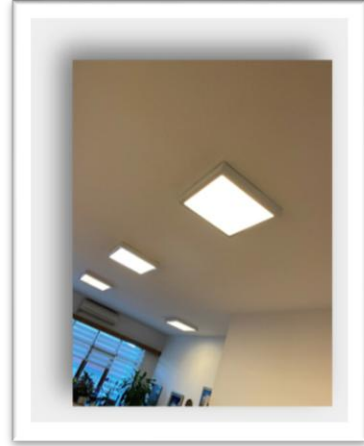
- Fırınlr: Vestel veya Bosch: A Sınıfı
- Buzdolapları: Bosch: A+ Sınıfı
- Diferiz Buzdolapları: Vestel, Bosch veya Siemens: A, A+ veya A++ Sınıfı
- Bulaşık Makineleri: Siemens veya Bosch: A+ Sınıfı
- Çamaşır Kurutma Makineleri: Siemens veya Bosch: A++ Sınıfı
- Çamaşır Makineleri: Vestel, Bosch veya Siemens: A, A+ veya A+++ Sınıfı
- Elektrik Süpürgeleri: Vestel veya Bosch: A, A++ Sınıfı

2.1.1.3. Akademik ve İdari Binalar

- Buzdolapları: A+ Sınıfı
- Bulaşık Makineleri: A+ Sınıfı
- Odalarda ve ortak kullanım alanlarında LED aydınlatma
- İnvertör teknolojili klimalar
- Energy Star sertifikalı bilgisayarlar

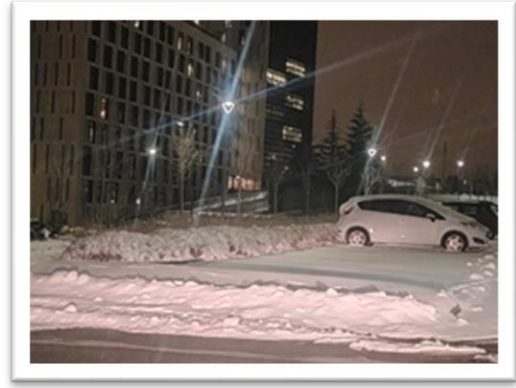
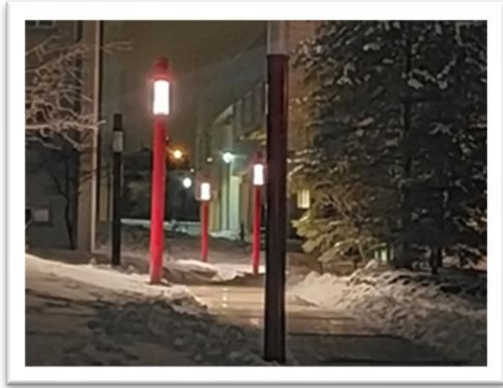
Resim.2.1.1.3.a. İdari Bina Tuvalet LED Aydınlatması

Resim.2.1.1.3.b. İdari Ofis LED Aydınlatması

2.1.1.4. Sosyal Tesisler

Bilkent Üniversitesi'nde yurtlar bölgesi, açık alan spor tesisleri, otoparklarda ve yol aydınlatmalarında enerji tasarruflu led aydınlatmalar kullanılmıştır.

Resim.2.1.1.4.a. Kampüsler İçerisinde Yer Alan Led Aydınlatmalar

Resim.2.1.1.4.b. Kampüs Yollarında Yer Alan Diğer Aydınlatmalar

2.1.2. Bina Isı Yalıtımları

Yeni yapılan binalarda yönetmeliğin gerektirdiğinden daha kalın yalıtım kullanılmaktadır. Ankara için gerekli minimum taş yünü ısı yalıtım kalınlığı ortalama 8 cm iken kampüs binalarında 20 cm taş yünü yalıtım kullanılmaktadır. Ayrıca ısı yalıtımlı doğrama ve cam seçimlerinde de yalıtım değeri yüksek ürünler seçilmekte, Alman Pasif ev prensiplerine göre yeni binalarda ısı yalıtımları uygulanmaktadır. Bu şekilde binalardaki ısı kaybı azaltılarak enerji tasarrufu sağlanmaktadır.

Resim.2.1.2.a. 17.lojman Binası için Yapılan Isı Yalıtımı Uygulaması

Resim.2.1.2.b. 17.Lojman Binası için Yapılan Isı Yalıtımı Uygulama Sonrası

2.2. Akıllı Binalar

Bilkent Üniversitesi'nde yer alan akıllı binaların toplam alanı 58.914 m²'dir. Kampüs binalarının kapladığı toplam alan içerisindeki payı ise %10,89'dur. Kampüslerde yer alan akıllı binalar ve özellikleri ise şu şekildedir;

- **81-82. Öğrenci Yurtları** (24.144 m²)
 - Ortak alanlar otomatik ısıtma-soğutma sistemi
 - Otomasyon aydınlatma sistemi (saate göre) – LED, sensör ve pasif aydınlatma
 - Güvenlik gözetim sistemi
 - Yangın algılama sistemi
- **Marmara Restoran** (3.715 m²)
 - Güvenlik gözetim sistemi
 - Yangın algılama sistemi
 - Otomasyon ısıtma ve havalandırma ısı sistemleri
 - Otomasyon aydınlatma sistemi (saate göre) – LED, sensör
- **AB MikroNano Araştırma Merkezi** (3.766 m²)
 - Güvenlik gözetim sistemi
 - Yangın algılama sistemi
 - Hava kalitesi izleme sistemi
 - Otomasyon ısıtma ve havalandırma ısı sistemleri
 - Otomasyon aydınlatma sistemi (saate göre) – LED, sensör
- **107. Lojman Binası** (8.555 m²)
 - Güvenlik gözetim sistemi
 - Yangın algılama sistemi
 - Ortak alanlar otomasyon aydınlatma sistemi (saate göre) – LED, sensör
- **14. Lojman Binası** (4.180 m²)
 - Güvenlik gözetim sistemi
 - Yangın algılama sistemi
 - Ortak alanlar otomasyon aydınlatma sistemi (saate göre) – LED, sensör
- **BLIS Laboratuvar Okulları** (12.080 m²)
 - Güvenlik gözetim sistemi
 - Yangın algılama sistemi
 - Otomasyon ısıtma ve havalandırma ısı sistemleri
 - Otomasyon aydınlatma sistemi (saate göre) – LED, sensör
- **Kapalı Yüzme Havuzu** (2.474 m²)
 - Otomasyon ısıtma ve havalandırma ısı sistemleri
 - Otomasyon aydınlatma sistemi (saate göre) – LED, sensör
 - Güvenlik gözetim sistemi
 - Yangın algılama sistemi
 - Güneş enerjisi ile su ısıtma sistemi

Resim.2.2.a. 81-82. Öğrenci Yurtları

Resim.2.2.b. Marmara Restoran

Resim.2.2.c. AB MikroNano Araştırma Merkezi

Resim.2.2.d. 107 Lojman Binası

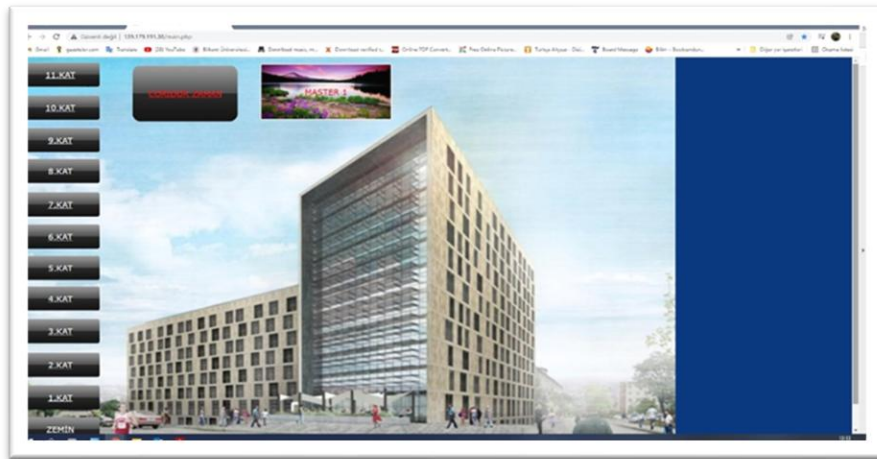
Resim.2.2.e. BLIS Laboratuvar Okulları

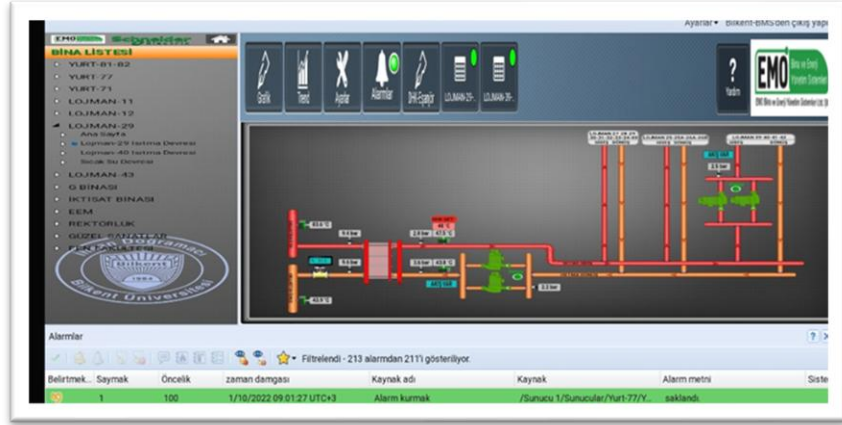
Resim.2.2.f. Kapalı Yüzme Havuzu

Resim.2.2.g. 14. Lojman Binası

Resim.2.2.h. Aydınlatma Otomasyon Sistemi

Resim.2.2.i. Isıtma Otomasyon Sistemi

Resim.2.2.j. Sulama Otomasyon Sistemi

2.3. Yeşil Bina Uygulamaları

Bilkent Üniversitesi kampüslerindeki yeşil bina uygulamaları aşağıdaki gibidir;

- Doğal havalandırma ve pasif gölgeleme,
- Güneş paneli sistemleri,
- Isı yalıtımlı dış cephe kaplaması,
- Yağmur suyu toplanması ve gri suyun geri kazanımı,
- Otomasyon sistemleri ile enerji ve su tüketiminin kontrolü,
- Tuvaletler için sensörlü armatürler, LED aydınlatma ve sensörle çalışan armatürler

Bilkent Üniversitesi'nin sürdürülebilirlik hedefleri doğrultusunda, kampüs genelinde yakın zamanda tamamlanan ve devam eden tüm projeler, yukarıda bahsi geçen yeşil bina uygulamaları sayesinde enerji ve su tüketiminin kontrolü gibi tasarım prensiplerini içermektedir.

Mevcut binalarda, ısı yalıtımı (dış cephe kaplaması) ve mevcut pencere çerçevelerinin enerji tasarruflu olanlarla değiştirilmesiyle enerji performansı iyileştirilmektedir. Ayrıca, tuvalet alanlarının sensörle çalışan armatürlerle yenilenmesi ile de su tüketimi azaltılmaktadır. Kampüs binalarında kademeli olarak

LED aydınlatma ve sensörle çalışan armatürlere geçiş yapılmaktadır. Peyzaj alanlarında, kurulan sistemler ile toplanan yağmur suyu, otomatik sulama sistemleriyle sulamada kullanılırken, düşük su ihtiyacı olan bitkilerin kullanımıyla peyzaj çalışmaları genişletilmektedir.

Tüm bu önlemlere ek olarak, kampüsün elektrik ihtiyacını karşılamak için güneş paneli sistemlerinin kullanımı her geçen yıl artmakta ve bu sistemler aynı zamanda sıcak su temininde de kullanılmaktadır.

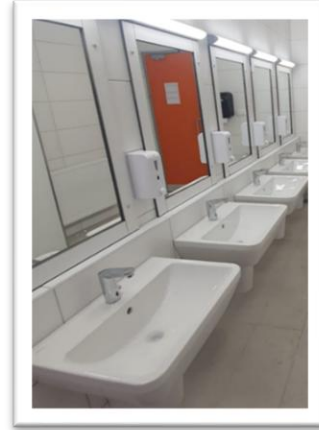
Resim.2.3.a. Isı Yalıtımlı Dış Cephe Kaplama Uygulaması

Resim.2.3.b. Pasif Gölgeleme Uygulaması

Resim.2.3.c. LED Aydınlatma Uygulaması

Resim.2.3.d. Sensörlü Armatür Uygulaması

Resim.2.3.e. Güneş Paneli Uygulaması

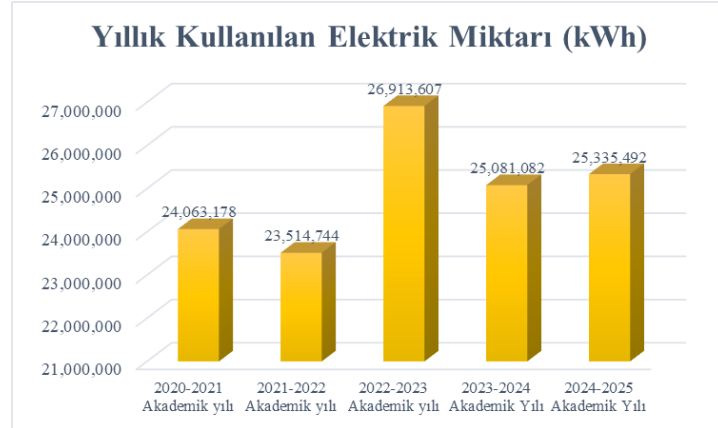

Resim.2.3.f. Otomasyon Sistemi Uygulaması

2.4. Elektrik Kullanımı

Bilkent Üniversitesi kampüslerinde elektrik; aydınlanma, ısınma / ısıtma, soğutma ve laboratuvar uygulamaları için kullanılmaktadır. Son 5 yıldaki toplam elektrik kullanımı aşağıda yer aldığı gibidir;

- 2020-2021 Akademik yılında 24.063.178 kWh
- 2021-2022 Akademik yılında 23.514.744 kWh
- 2022-2023 Akademik yılında 26.913.607 kWh
- 2023-2024 Akademik yılında 25.081.082 kWh
- 2024-2025 Akademik yılında 25.335.492 kWh olarak belirlenmiştir.

Grafik.2.4. Bilkent Üniversitesi Son 5 Akademik Yılda Elektrik Tüketimi

2.4.1. Yenilenebilir Enerji ve Kullanımı

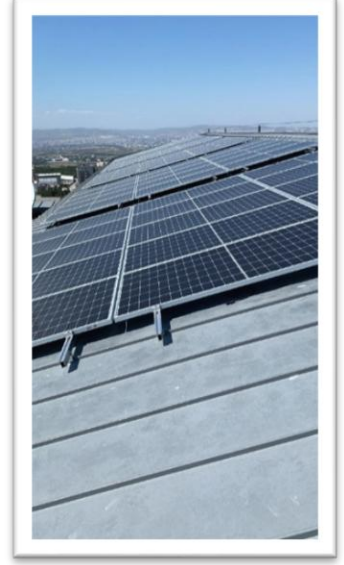
Bilkent Üniversitesi, 2022-2023 akademik yılı itibarı ile kampüs içerisinde belirlenen alanlara güneş panelleri kurmaya başlamış ve bu panellerden elektrik üretimi sağlamıştır. İlgili yılda kurulan güneş panellerinden elde edilen elektrik 3.001.320,00 kWh olmakla birlikte, toplam elektrik tüketiminin %11,85'ini karşılamıştır. Yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımının artması ile birlikte elektrik kullanımından kaynaklı karbon ayakizi miktarında azalma olması hedeflenmektedir.

Resim.2.4.1.a. BLIS Çatısındaki Güneş Panelleri

Resim.2.4.1.b. 107. Lojmanın Çatısındaki Güneş Panelleri

Resim.2.4.1.c. 81-82. Yurtlar Çatısındaki Güneş Panelleri

Resim.2.4.1.d. 106. Lojmanın Çatısındaki Güneş Panelleri

Resim.2.4.1.e. EE Binasının Çatısındaki Güneş Panelleri

Resim.2.4.1.f. Orman Alanındaki Güneş Panelleri

2.5. Toplam Karbon Ayak İzi

Bilkent Üniversitesi kampüslerinde meydana gelen toplam karbon ayak izi aşağıda detayları yer alan 4 kriter göz önüne alınarak hesaplanmıştır. Bunlar;

- Elektrik Kullanımı
- Otobüs Kullanımı
- Araba Kullanımı
- Motosiklet Kullanımı

Bu kapsamda yukarıda bahsi geçen kriterlere göre açığa çıkan toplam karbon ayak izi aşağıdaki gibidir;

- **Elektrik Kullanımı (Kapsam.2)**

$$((\text{Yıllık Elektrik Kullanımı}) / 1000) \times 0,84 = (25.335.492 / 1000) \times 0,84 = \mathbf{21.281,81 \text{ metrik ton}}$$

- **Otobüs Kullanımı (Kapsam.1)**

$((((\text{Üniversitenin servis/otobüs sayısı}) \times (\text{Her servisin / otobüsün günlük sefer sayısı}) \times (\text{Her servisin / otobüsün kampüs içerisinde katettiği ortalama yol}) \times 240) / 100) \times 0,01 = (((120 \times 3 \times 7,5 \times 240) / 100) \times 0,01) = 64,80 \text{ metrik ton}$

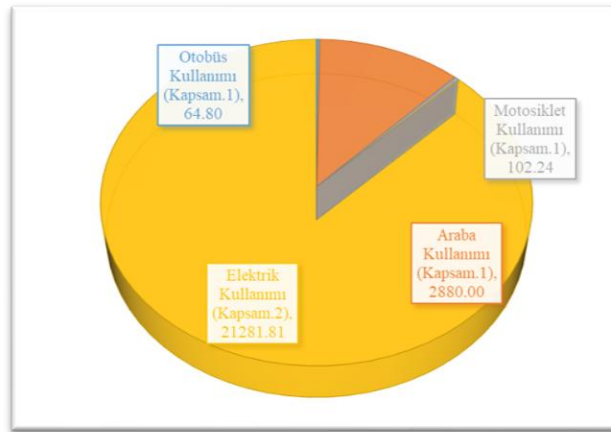
- **Araba Kullanımı (Kapsam.1)**

$((((\text{Kampüse günlük giren araba sayısı}) \times 2 \times (\text{Her arabanın kampüs içerisinde katettiği ortalama yol}) \times 240) / 100) \times 0,02 = ((4000 \times 7,5 \times 2 \times 240) / 100) \times 0,02 = 2.880,00 \text{ metrik ton}$

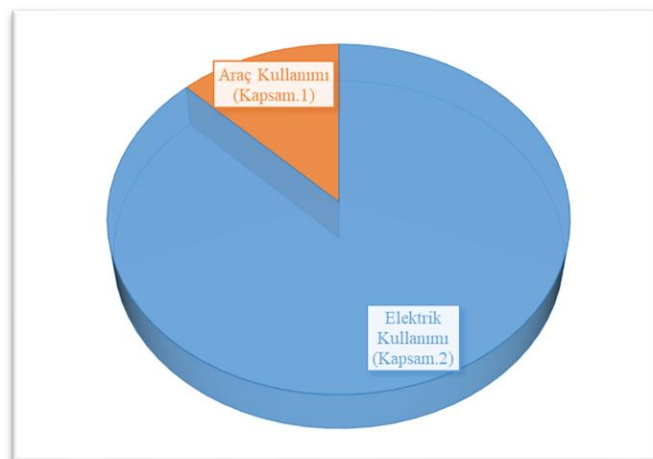
- **Motosiklet Kullanımı (Kapsam.1)**

$((((\text{Kampüse günlük giren motosiklet sayısı}) \times 2 \times (\text{Her motosikletin kampüs içerisinde katettiği ortalama yol}) \times 240) / 100) \times 0,01 = ((284 \times 7,5 \times 2 \times 240) / 100) \times 0,01 = 102,24 \text{ metrik ton}$

Toplam Karbon Ayak izi = (21.281,81 + 64,80 + 2.880,00 + 102,24) = 24.328,85 metrik ton

Grafik.2.5.a. Toplam Karbon Ayakizinin Oluşma Türüne Göre Dağılımı

Grafik.2.5.b. Toplam Karbon Ayakizinin Kapsamına Göre Dağılımı

Üniversite Popülasyonu:

- Tam Zamanlı Öğrenci Sayısı: 10.657
- Tam Zamanlı Akademisyen Sayısı: 658
- Tam Zamanlı İdari Personel Sayısı: 656
- Tam Zamanlı Popülasyon: 11.971

Kişi Başına Düşen Karbon Ayak İzi: 24.328,85 metrik ton / 11.971 kişi = 2,03 metrik ton / kişi

2023-2024 Akademik yılında kişi başına 2,02 metrik ton olan karbon ayakizinin 2024-2025 akademik yılında 2,03 metrik olduğu tespit edilmiştir.

Resim.2.5.a. Marmara Restoran Bisiklet Park Alanı

Resim.2.5.b. Cafe-In Önüne Parkedilmiş Scooter

2.6. Enerji ve İklim Değişikliği Alanında Yürütülen Programlar

2.6.1. Güneş Panellerin Kurulması ve Elektrik Üretimi – Kapsam.2

Bilkent Üniversitesi, kampüste kullanılan elektriğin büyük bir kısmı satın alınmasına rağmen, son yıllarda başlatılan güneş panelleri ile elektrik üretme projesiyle emisyonların mümkün olduğunca ortadan kaldırılmasını hedeflemektedir. Özellikle son iki yılda güneş panellerinin sayısının artırılması ile birlikte bu kapsamda yol almaya başlamıştır.

2.6.2. Elektrikli Araç Kullanımı ve Şarj İstasyonları Kurulması – Kapsam.3

Bilkent Üniversitesi, elektrikli araç kullanımını teşvik etmek amacıyla [araç pullarında](#) %50 indirim uygulamasının yanı sıra kampüs otoparklarına da elektrikli araç şarj istasyonları kurmuştur. 2024-2025 akademik yıl itibari ile toplam 6 adet elektrikli şarj istasyonu farklı alanlarda konumlandırılmış olup, Üniversiteye ait 2 adet elektrikli araç bulunmaktadır. Elektrikli araç şarj istasyonları Eylül 2023'te kurulmuş olup, Eylül 2024'ten Eylül 2025'e 66.370 kwh elektrik üretmiştir.

Resim.2.6.2. Elektrikli Araç Şarj İstasyonları

2.6.3. Atık Yönetiminin Geliştirilmesi – Kapsam.3

Sıfır Atık, atık oluşumunun önlenmesi ya da azaltılması, atık oluşması durumunda ise kaynağında ayrı toplanması ve geri kazanımının sağlanmasını kapsayan atık yönetim felsefesidir.

Bu kapsamda, etkin bir atık yönetim sistemi oluşturularak Bilkent Üniversitesi yerleşkesinde, eğitim, öğretim, araştırma, üretim ve hizmet faaliyetleri sonucu oluşan tehlikeli/tehlikesiz atıkların;

- Kaynağında ayrı toplanması, taşınması, geçici depolanması,
- Uygun bertarafı için lisanslı firmalara teslim edilmesi takip edilmektedir.

Resim.2.6.3.a. Sıfır Atık Yönetimi Poster

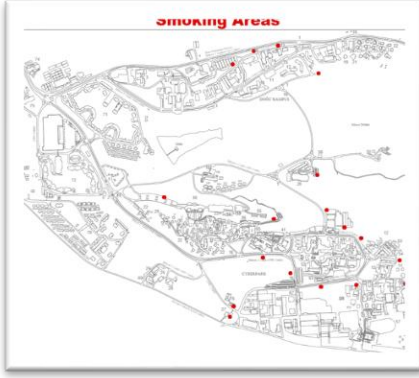

Resim.2.6.3.b. Sıfır Atık Belgesi

2.6.4. Dumansız Kampüs – Kapsam.3

Bilkent Üniversitesi, tüm üniversite paydaşları için sağlıklı ve uygar bir üniversite ortamı oluşturmak hedefiyle Dumansız Kampüs Politikası başlatmıştır.

Bilkent Üniversitesi, "Dumansız Kampüs Politikası"na uygun olarak tüm kampüslerinde %99,00 oranında dumansız alanlar tasarlamıştır.

Resim.2.6.4.a. Kampüs İçerisindeki Sigara İçme Alanları

Resim.2.6.4.b. Bilkent Üniversitesi Dumansız Kampüs Logosu

2.6.5. Su Kullanımının Azaltılması – Kapsam.1

Su tasarrufu amacıyla, Üniversitenin tüm tuvaletlerinde sıvı sabun yerine köpük sabun kullanılmaya başlanmıştır. Rezervuarda toplanan yağmur suyu ise üniversitenin yeşil alanlarının sulanmasında kullanılmaktadır. Ayrıca atık suların geri dönüşümü için de çalışmalar sürdürülmektedir.

2.7. Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ile Uyum

Üniversite, Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri'ne (SKH) ulaşılmasına önemli ölçüde katkıda bulunan çok çeşitli enerji ve iklimle ilgili programlar yürütmüştür. Bu girişimler, karbon emisyonlarını azaltma, enerji verimliliğini artırma ve iklim direncini geliştirme konusunda güçlü bir bağlılık göstermektedir. Temel programlar şunlardır:

- Yenilenebilir elektrik üretmek için bina çatılarına ve açık alanlara güneş enerjisi sistemlerinin kurulması
- Enerji kullanımını optimize etmek için doğal aydınlatma sistemleri ve dijital enerji sayaçları gibi akıllı bina teknolojilerinin benimsenmesi
- Kampüs tesisleri genelinde aydınlatma ve su sistemlerini izlemek ve kontrol etmek için merkezi bir bina yönetim sisteminin uygulanması
- Akademik ve idari binalarda geleneksel aydınlatmanın LED ve enerji tasarruflu ekipmanlarla değiştirilmesi için yenileme programları
- Doğal havalandırma, gün ışığından yararlanma ve ısı yalıtımı dahil olmak üzere yeni bina inşaatlarında pasif tasarım ilkelerinin benimsenmesi
- Kapsam 1 (doğrudan), kapsam 2 (satın alınan enerji) ve kapsam 3'ü (mobilité, atık) kapsayan yıllık karbon ayak izi değerlendirmelerinin yapılması
- Araç kısıtlaması ve yeşil hareketlilik politikalarının uygulanması (araçsız bölgeler, kampüs bisikletleri, elektrikli araçlar ve elektrikli araç şarj istasyonları dahil)
- Yeşil bina çalışmalarına devam edilmesi ve bu kapsamda yeni inşa edilecek binaların planlanması

- Üniversitenin sürdürülebilirlik yol haritasını desteklemek için yerel ve ulusal kuruluşlarla ortaklaşa geliştirilen işbirlikçi iklim eylem planlarının hazırlanması ve yayınlanması

Bu programlar, iyi sağlık ve esenlik, kaliteli eğitim, temiz su ve sanitasyon, uygun fiyatlı ve temiz enerji, yeşil ekonomik büyüme, dayanıklı altyapı, sürdürülebilir şehirler ve topluluklar, sorumlu tüketim ve üretim, iklim eylemi ve küresel ortaklıklar gibi temel unsurları ele alan 3, 4, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13 ve 17 numaralı Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarını desteklemektedir.

3. ATIK YÖNETİMİ

3.1. Geri Dönüşüm Programı

Kampüs genelinde, atık oluşumunun önlenmesi ya da azaltılması, atık oluşması durumunda ise kaynağında ayrı toplanması ve geri kazanımının sağlanmasını amaçlayan etkin bir [atık yönetim sistemi](#) oluşturulmuştur.

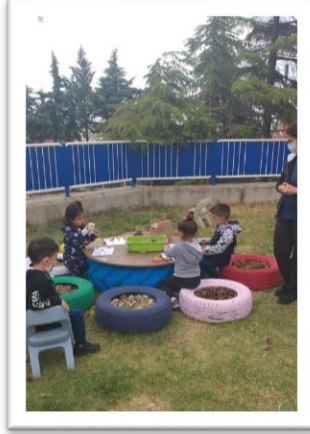
Türlerine göre ayrı toplanan atıklar; atığın özel kodu, fiziksel özellikleri, ağırlığı, taşıyıcı firma ve atık işleme tesisi bilgileri belirtilerek T.C.Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Entegre Çevre Bilgi Sistemi (E-ÇBS) sistemine kaydedilmekte olup, bu sistem kullanılarak oluşturulan analizler sonucu çevresel enerji kazanımları aylık ve yıllık olarak da raporlanmaktadır.

Eğitim-öğretim, araştırma, üretim ve hizmet faaliyetleri sonucu oluşan tüm geri dönüşebilen atıkların kaynağında ayrı toplanması için;

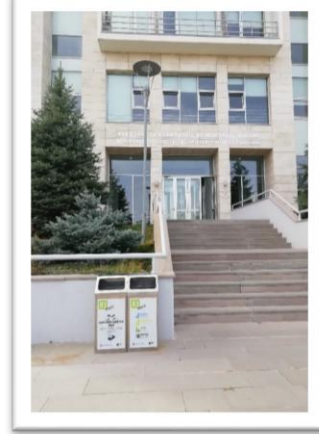
- Her fakülte girişinde, lojman bölgeleri ve idari birimlerde atık transfer istasyonları,
- Kişi / atık yoğunluğu gözönüne alınarak bina içlerine ambalaj atığı toplama kutuları,
- Açık alanlara ambalaj atığı ile evsel atığın ayrı toplanmasını sağlayan ikili toplama konteynerleri ve atık getirme merkezleri bulunmaktadır.
- Sadece evsel atıkların toplanması amacıyla kampüs içerisine 16 adet yeraltı çöp konteyneri bulunmaktadır.

Geri dönüşümün arttırılması ve güncel veri analizi için;

- Açık alanlardaki atık toplama noktaları (çöp kafesleri, cam kumbaralar vb.) numaralandırılmış ve coğrafi bilgi sistemine uygun olarak fotoğrafları, koordinatları ile isimlendirilmiş,
- Ambalaj atıklarının satışı için geridönüşüm firması ile yıllık sözleşme yapılarak hem atıkların rutin toplanması, hem de toplanan tonaja göre üniversiteye bütçesel katkı sağlanmaya başlanmış,
- Yeniden kullanılabilir durumda olan ofis malzemeleri, eğitim gereçleri atık olarak değerlendirilmeyip, ihtiyacı olan departmanlarda yeniden kullanılması için 2. El Modülü oluşturulmuş,
- Tüm hurda malzemeler ve hurda demirbaşların Makine ve Kimya Endüstrisi A.Ş. ye teslimi için protokol oluşturulmuş,
- Atık Yönetimi Yönetmeliği çerçevesinde, tehlikeli atıkların MOTAT kayıtları oluşturularak, teslim edilen hurda malzemenin tür ve tonajına göre bütçesel fayda sağlanmaya başlanmıştır.

Resim.3.1.a. Ömrünü Tamamlamış Lastiklerin Anaokulunda Kullanımı

Resim.3.1.b. Elektrik ve Elektronik Mühendisliği İkili Sistemle Ayrıştırma

2024-2025 Akademik yılında, Uluslararası Sıfır Atık Günü kapsamında 9 ve 17 Nisan 2025 günlerinde bir önceki seneye göre daha kapsamlı bir [“Sıfır Atık Şenliği”](#) düzenlenmiştir. Etkinlik boyunca geri dönüşüm atölyeleri, seminerler, müzik yayını, spor etkinlikleri ve daha birçok aktivite gerçekleştirilmiştir.

3.2. Kağıt ve Plastik Kullanımı Azaltma Programı

Kağıt ve plastik kullanımı azaltmak amacı ile uygulanan bazı faaliyetler aşağıdaki gibidir;

Resim.3.2. Bilkent Üniversitesi Atıkların Ayrıştırılması Programı

- **Waterbox Su Arıtma Sistemi:** Bu sistemle damacana ve pet şişe su tüketimi azaltılmıştır.
- **Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS) ve Dijitalleşme:** Akademik ve idari süreçlerde kullanılan EBYS ile öğrenciler tarafından hazırlanan / kullanılan belgelerde (kitaplar, projeler, ödevler, sınavlar, vb.) dijitalleşme yoluna gidilmesi kağıt tasarrufunu sağlamıştır.

- **Sıfır Atık Çalışmaları:** Sıfır atık çalışmaları kapsamında R8 Çalışması (8 temel çevre bilinci ilkesi) oluşturulmuş ve bilgilendirme afişleri dağıtılmaktadır.
- **Eğitimler:** Personel ve öğrenciler için sıfır atık bilgilendirme toplantıları ve eğitimleri yapılmaktadır. Öğrencilerin soru, sorun ve şikayetleri için zerowaste@bilkent.edu.tr eposta adresi açılmıştır.
- **Su Sanitasyonu:** Plastik şişelerin toplam kullanım miktarını azaltmak için tüm fakülte binalarında su sanitasyon sistemleri bulunmaktadır. Toplam sanitasyon sistemi sayısı 280'dir.
- **Takım Çalışması:** Farklı birimlerden 32 üye ile [Sıfır Atık Komisyonu](#) kurulmuştur. Komisyon, üniversite genelinde çalışmalarında ve eğitimlerde gönüllülük esası ile çalışmaktadır.

3.3. Organik Atık Yönetimi

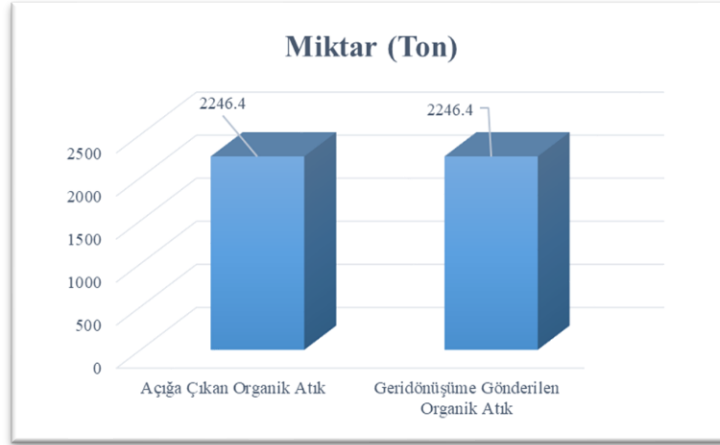
Organik atıkların arıtılması için gerçekleştirilen faaliyetler aşağıdaki gibidir;

- Çevre temizlik ekibi, tüm biçilmiş çim atıkları, yaprak, dal gibi organik bahçe atıklarını diğer atıklardan ayrı olarak kahverengi poşetlerde toplamakta olup, atıkların toprak katkısı olarak kullanılması için Yapı İşleri Teknik Daire Başkanlığı'na teslim etmektedir.
- Diğer evsel atıklar ise üniversiteye ait araç ile günlük olarak atık kafeslerinden toplanmakta olup, ana nizamiye otoparkında yer alan yeraltı konteynerına konulmaktadır. Bu atıklar daha sonra Büyükşehir Belediyesi tarafından alınarak enerji kazanımı için atık tesisine götürülmektedir.

Resim.3.3. Bilkent Üniversitesi Organik Atık Toplama Alanları ve Presli Çöp Kamyonu

İlgili yılda 2.246,40 ton organik atık ortaya çıkmış olup, açığa çıkan atık miktarının tamamı geridönüşüme kazandırılmıştır.

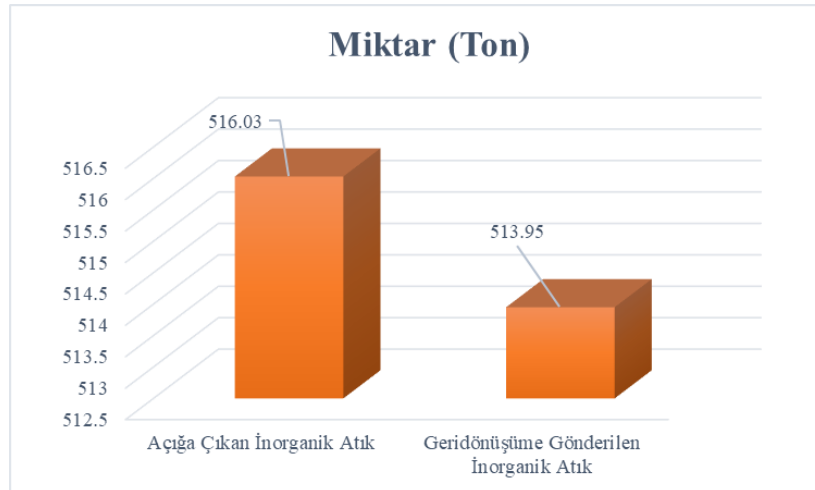
Grafik.3.3. Organik Atık Geridönüşümü

3.4. İnorganik Atık Yönetimi

İnorganik atıkların arıtılması için gerçekleştirilen faaliyetler aşağıdaki gibidir;

- Cam, plastik, kağıt / karton, metal atıkların ayrı toplanarak geri dönüşüm firmasına günlük gönderilmesi,
- Pil, tekstil atıkları ve harfiyat atıklarının diğer atıklardan ayrı toplanarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'ndan lisanslı firmalarca bertarafının sağlanması,

İlgili yılda 516,03 ton inorganik atık ortaya çıkmış olup, açığa çıkan atık miktarının 513,95 ton geridönüşüme kazandırılmıştır. Geridönüşüme kazandırılma oranı %99,59 civarındadır.

Grafik.3.4. İnorganik Atık Geridönüşümü

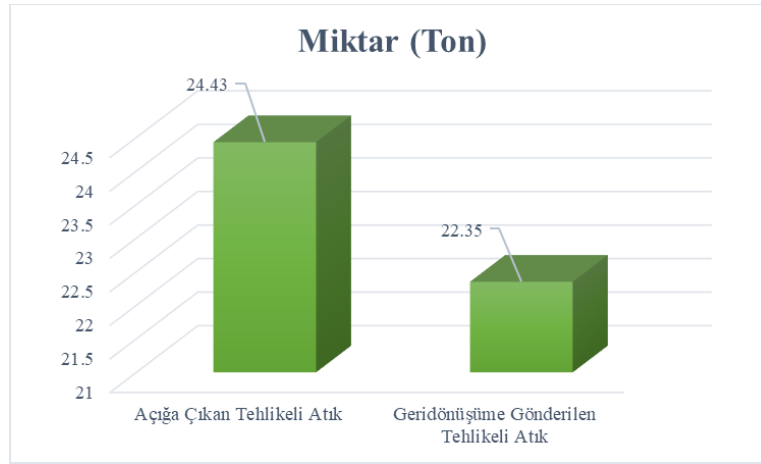
3.5. Tehlikeli Atık Yönetimi

Üniversite’de tehlikeli atık kapsamında yer alan atıkların uygun depolanmasını sağlamak için mevzuata uygun olarak bir ‘Tehlikeli Atık Geçici Depolama Alanı’ yapılmıştır.

Aşağıdaki atıkların kaynağında ayrı toplanarak, türlerine göre lisanslı firmalarla geri kazanımı ya da bertaraf işlemine gönderilmesi sağlanmaktadır.

- Tıbbi atıklar,
- Tehlikeli maddelerle kirlenmiş emiciler, filtre malzemeleri, temizleme bezleri koruyucu giysiler,
- Laboratuvar kimyasalları karışımları dahil tehlikeli maddelerden oluşan ya da tehlikeli madde içeren laboratuvar kimyasalları,
- Tehlikeli maddelerin kalıntılarını içeren ya da tehlikeli maddelerle kontamine olmuş ambalajlar,
- Floresan lambalar ve diğer civa içeren atıklar,
- Jeneratör bakım yağları,
- Aydınlatma ekipmanları,
- Elektrikli ve elektronik atıklar,
- Toner ve kartuşlar,
- Atık yağlar,

İlgili yılda 24,43 ton inorganik atık ortaya çıkmış olup, açığa çıkan atık miktarının 22,35 ton geridönüşüme kazandırılmıştır. Geridönüşüme kazandırılma oranı %91,49 civarındadır.

Grafik.3.5. Tehlikeli Atık Geridönüşümü

3.6. Atık Su Bertarafı

2017 yılında yeniden düzenlenen ısıtma ve kanalizasyon sistemleri, geleneksel atık yönetimi esasına göre tasarlanmıştır. Bazı binalarda ısıtma sistemi otomatik olarak kullanılmaktadır.

Resim.3.6. Bilkent Üniversitesi Atık Su Bertarafı

3.7. Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ile Uyum

Üniversite, Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri'ne (SKH) ulaşılmasına önemli ölçüde katkıda bulunan çok çeşitli atık yönetimi programları yürütmüştür. Bu girişimler, çevresel etkiyi azaltma, döngüsel ekonomiyi teşvik etme ve sorumlu tüketimi teşvik etme konusunda güçlü bir kurumsal taahhüdü yansıtmaktadır. Temel programlar şunlardır:

- Kampüs genelinde kapsamlı atık ayırma sistemlerinin uygulanması, organik, inorganik, toksik ve geri dönüştürülebilir atıkların kaynağında ayrılması.
- Kağıt, plastik, cam, metal ve elektronik eşyaların işlenmesi için lisanslı atık tedarikçileriyle geri dönüşüm istasyonları ve ortaklıkların kurulması.
- Kampüs genelinde sıfır atık kampanyaları; farkındalık etkinlikleri, tabelalar ve öğrenci liderliğindeki girişimler aracılığıyla atık azaltma, yeniden kullanımı ve geri dönüşümün teşvik edilmesi
- Kantinlerde, otomatlarda ve üniversite etkinliklerinde tek kullanımlık plastiklerin azaltılması ve bunların yerine yeniden kullanılabilir alternatiflerin kullanılması.
- Kağıt tüketimini azaltmak ve çevre dostu faaliyetleri teşvik etmek için idari süreçlerin dijitalleştirilmesi.
- Sürdürülebilirliğe odaklanan araştırma projelerine ve öğrenci tezlerine atık yönetimi konularının dahil edilmesi.
- Bölgesel atık yönetimini güçlendirmek ve döngüsel ekonomi inovasyonunu teşvik etmek için yerel yönetimler, STK'lar ve özel sektörle iş birliği.
- Yetkili personele yemekhanelerde gıda israfını önleme ve atıkları yerinde ayırma konusunda eğitim verilmesi.
- Atık suların kısmi arıtımı ve sulama amacıyla yağmur suyunun toplanması

Bu programlar; sıfır açlık, iyi sağlık ve esenlik, kaliteli eğitim, temiz su ve sanitasyon, dayanıklı altyapı, sürdürülebilir şehirler ve topluluklar, sorumlu tüketim ve üretim, iklim eylemi, su altında ve karada yaşam ve küresel ortaklıklar gibi temel konuları ele alan 2, 3, 4, 6, 9, 11, 12, 13, 14, 15 ve 17 numaralı Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerini desteklemektedir.

4. SU KAYNAKLARI YÖNETİMİ

4.1. Su Koruma Programı

Bilkent Üniversitesi'nde su koruma programı kapsamında gerçekleştirilen faaliyetler;

- Kampüs genelinde toplanan yağmur sularının kanal sistemi ile üniversitedeki gölete aktarılarak çevre sulamasında kullanılması,
- Bazı binalarda kullanım suyunun (GRİ su) depolanarak arıtılması ve tekrar kullanılmak üzere sisteme verilmesi,
- Üniversite ana yerleşkesindeki dere yatağındaki suyun bazı alanlarda çevre sulamasında kullanılmasıdır.

Resim.4.1. Bilkent Üniversitesi Göleti

4.2. Su Geridönüşüm Programı

Bilkent Üniversitesi, su geri dönüşüm programı kapsamında yağmur sularının ve dere yataklarının Bilkent Gölü'ne aktarılması sağlanmakta olup, burada toplanan su daha sonra çevre sulama amacı ile kullanılmaktadır.

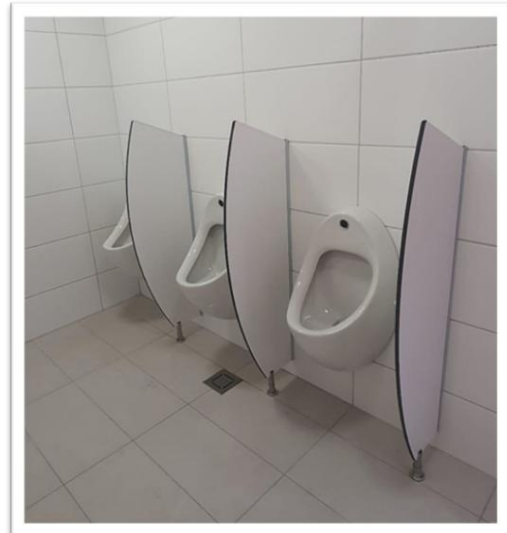
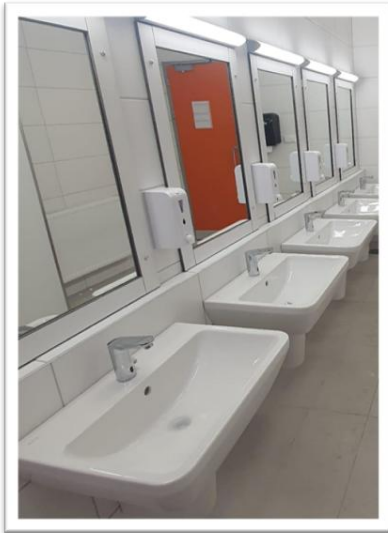
Resim.4.2.a. Su Geri Dönüşüm Programı Kapsamında Yağmur Kanalları

Resim.4.2.b. Su Geri Dönüşüm Programının Ana Karakterleri

4.3. Su Tasarruflu Cihazların Kullanımı

Bilkent Üniversitesi, su tasarrufu sağlayan cihazların kullanımı konusunda çalışmalara başlamıştır, ancak bu cihazların tüm kampüse yaygınlaştırılması süreci henüz tamamlanmamıştır. Sensörlü lavabo bataryaları ve sensörlü pisuarların sayısı artırılarak su tasarrufu çalışmaları sürdürülmektedir.

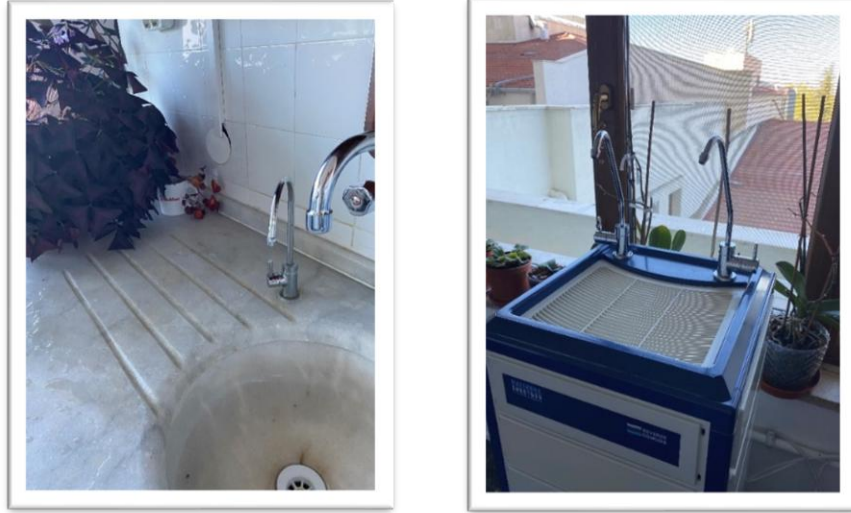

Resim.4.3. Su Tasarruflu Cihazların Kullanımı

4.4. Su Kirliliği Kontrolü

Bilkent Üniversitesi, doğal kaynakları korumanın bilincinde olarak su temizliğine de büyük özen göstermektedir.

Özellikle personel ve öğrenci mutfaklarında kullanılan sular için özel bir filtreleme sistemi bulunmakta olup, filtreleme sistemleri periyodik olarak değiştirilmektedir.

Resim.4.4. Su Arıtma Sistemleri

4.5. Birleşmiş Millet Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ile Uyum

Üniversite, Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri'ne (SKH) ulaşılmasına önemli ölçüde katkıda bulunan çok çeşitli su yönetimi programları yürütmüştür. Bu girişimler, su tasarrufu, sürdürülebilir kullanım ve iklim direncine yönelik güçlü bir kurumsal bağlılığı yansıtmaktadır. Temel programlar şunlardır:

- Yağmur suyu toplama sistemlerinin kurulması ve bahçecilikte gri su kullanımı
- Günlük su tüketimini en aza indirmek için kampüs binalarında su tasarrufu sağlayan armatürlerin (düşük akışlı musluklar, çift sifonlu tuvaletler, susuz pisuarlar) kullanılması
- Su kullanımını izlemek ve sızıntıları gerçek zamanlı olarak tespit etmek için su sayaçları ve dijital izleme sistemlerinin kurulması
- Kampüs genelinde su filtreleme sistemlerinin uygulanması ve suyun içme suyuna dönüştürülmesi
- Sulama taleplerini azaltmak için peyzaj düzenlemelerine yerel ve kuraklığa dayanıklı bitki türlerinin entegre edilmesi
- Akışı azaltmak ve doğal emilimi artırmak için yeşil çatıların tasarlanması
- Öğrenciler ve personel arasında su tasarrufu alışkanlıklarını teşvik eden farkındalık kampanyaları ve atölyeler düzenlenmesi
- Damlama ve yağmurlama sulama sistemleriyle su tasarrufu ve verimliliğin artırılması
- Her eğitim seviyesinde (okul öncesi, lisans öncesi, lisans ve lisansüstü) bilinçlendirici su yönetimi eğitimlerinin sağlanması
- Su arıtma tesislerinde güneş enerjisinin kullanılması, su altyapısını iyileştirmek için yatırım yapılması
- Yeni kampüs geliştirme ve yenilemelerinde suya duyarlı tasarım ilkelerinin dahil edilmesi.

Bu çalışmalar, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 11, 12, 13, 14 ve 15 numaralı Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarını (SKH) doğrudan desteklemekte ve aşağıdakiler de dahil olmak üzere diğerlerine dolaylı olarak katkıda bulunmaktadır:

- SDG 2 - Damlama ve yağmurlama sulama sistemleriyle su tasarrufu ve verimliliğin artırılması
- SDG3 - Temiz ve güvenli suya erişim yoluyla halk sağlığının desteklenmesi

- SDG 4 - Her eğitim seviyesinde farkındalığı artıran su yönetimi eğitimlerinin artırılması
- SDG 5 - Su arıtma tesislerinde güneş enerjisinin kullanılması
- SDG 6 - Herkes için su ve sanitasyonun erişilebilirliğini ve sürdürülebilir yönetimini sağlamak
- SDG 8 - Su altyapısını iyileştirmek için yatırım yapılması
- SDG 9 – Yenilikçi su yönetimi altyapısının uygulanması
- SDG 11 – Sürdürülebilir su uygulamalarıyla kentsel dayanıklılığın artırılması
- SDG 12 – Doğal kaynakların sorumlu tüketiminin teşvik edilmesi
- SDG 13 – Uyarlanabilir su stratejileriyle iklim etkisinin azaltılması
- SDG 14 – Su ekosistemlerini etkileyen su kirliliğinin önlenmesi
- SDG 15 – Entegre su yönetimiyle karasal ekosistemlerin korunması

5. ULAŞIM

5.1. Kampüs Araçları ve Yolları

Bilkent Üniversitesi'nin kendi bünyesinde yer alan araç sayıları ile iç ve dış paydaşlarının bir gün içerisinde kampüste bulunan araç sayıları aşağıdaki gibidir;

- Üniversitesi yönetimindeki araba sayısı: 55
- Kampüse günlük giren araba sayısı: 4000
- Kampüse günlük giren motosiklet sayısı: 284
- Üniversite tarafından işletilen servis sayısı: 120
- Sıfır emisyonlu araç sayısı (bisiklet, martı, elektrikli araba, vb.) : 455

Resim.5.1.a. Üniversite Yönetimindeki Araçlar

Resim.5.1.b. Şehirden Üniversiteye Gelen Servis

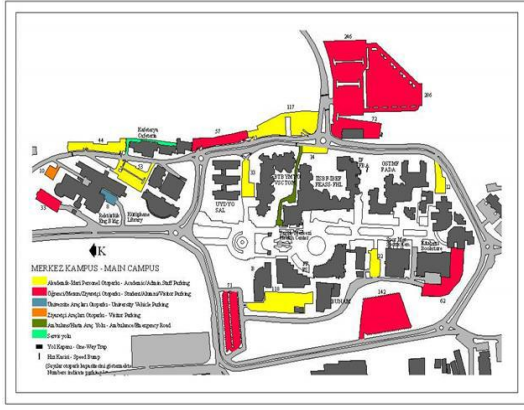

Resim.5.1.c. Merkez Kampüsten Sıfır Emisyonlu Araç (Scooter)

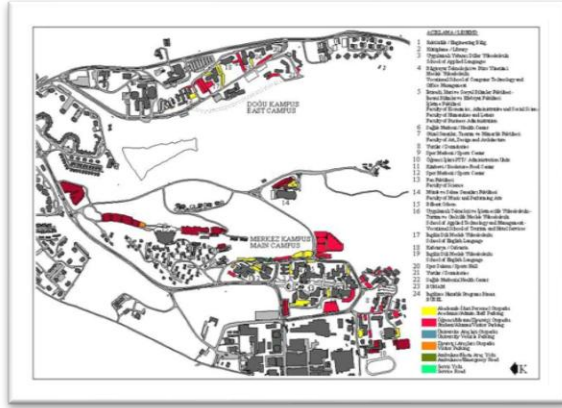

Resim.5.1.d. Merkez Kampüsten Sıfır Emisyonlu Araç (Bisiklet)

Üniversite yerleşkesine giren bir aracın tüm yerleşke içerisinde katedeceği yol 7,5 km'dir. Toplam araç [park yeri](#) alanı ise 71.175 m²'dir. Toplam kampüs alanı içerisindeki payı ise %5,34'tür.

Resim.5.1.e. Merkez Kampüs Otopark Alanları

Resim.5.1.f. Doğu Kampüs Otopark Alanları

Güvenli trafik konusunda önemli çalışmaları bulunan üniversitenin, araç yolları dışında güvenlik kriterleri göz önüne alınarak tasarlanmış 87 yaya yolu olmakla birlikte bunların 35 tanesi ise engelli dostu özelliklerle donatılmıştır. Araç yolları üzerinde bulunan yaya yolları dışında kampüs genelinde binalar arası geçişlerde yollar / alanlar araç trafiğine kapalıdır. Yaya yollarının genel özellikleri ise;

- **Güvenlik:** Yaya ve araç yollarında yeterli aydınlatma bulunmaktadır. Araç yolu üzerinde yaya yolu işaret reflektörü ve belirgin yaya yolu çizgileri bulunmaktadır. Yaya yolu geçişlerinde ve araç park yerlerinden yaya yolu çıkış noktalarında engelli rampaları bulunmaktadır.
- **Kolaylık:** Yaya kaldırımında yürüyüş güvenliği sağlanması amacıyla hafif eğimli yapılmıştır.
- **Engelli Dostu:** Kampüs genelinde yeterli sayıda engelli otopark yeri bulunmaktadır. Yaya yolu geçişlerinde, engelli park yerleri ile bina ve tesislere girişlerde rampalar bulunmaktadır. Kavşaklarda ve karayolu üzerinde yönlendirme levhaları bulunmaktadır. Kampüste yaya önceliği esastır. Yayanın karayoluna indiği andan itibaren araçlar yayaya yol vermek zorundadır. Süreç Trafik Kurulu tarafından yönetilmekte olup, sekreteryasını SSGM yapmaktadır.
- **Kasis:** Yabancı araçların kampüse girişlerinde kampüs kurallarına uymalarını kolaylaştırmak amacıyla hız kesici kasisler konulmuştur.
- **Hız Kontrolü:** Kampüs içerisinde hızı kontrol altına almak amacıyla 6 ayrı noktada ortalama hız kontrolü yapılmaktadır.

Resim.5.1.g. Bilkent Üniversitesi Yaya Yolları

5.2. Bilkent'e Ulaşım

Bilkent Üniversitesi'ne Ankara - Eskişehir karayolunun 8. kilometresindeki bir üst geçitle bağlanan yoldan ulaşılmaktadır. [Şehir ve kampüsler arasındaki ulaşım](#) ise aşağıda yer alan farklı toplu taşıma vasıtaları ile sağlanabilmektedir;

- Şehir Otobüsü / EGO
- Üniversiteye ait Servisler
- Metro

Resim.5.2. Bilkent Üniversitesi'ne Ulaşım Sağlanabilecek Toplu Taşıma Araçları

Bunların dışında tüm öğrenci, akademik ve idari personel şahsi araçları (araba, motosiklet, bisiklet, vb.) ile de kampüslere ulaşım sağlayabilmektedir.

5.3. Sıfır Emisyonlu Araç Politikası

Bilkent Üniversitesi'nin tüm kampüsleri sıfır emisyonlu araç (bisiklet, scooter, martı, vb.) ve yaya dostu olarak tasarlanmıştır.

Resim.5.3.a. Kampüs Bisikletleri

Resim.5.3.b. Bisikletli Güvenlik Personeli

Araç emisyonlarıyla ilgili bir diğer husus ise kampüs çıkışlarında yer alan trafik ışıklarının önüne sensörlü bekleme alanları yapılmış olmasıdır. “Akıllı kavşak” olarak adlandırılan alanlarda, sensörler trafik yoğunluğunu tespit edip, araç geçiş sürelerini bu şekilde ayarlayarak araçların geçişine olanak tanımaktadır. Bu yöntem ile de egzoz emisyon seviyelerini azaltılmaktadır.

Resim.5.3.c. Kampüs Çıkışlarında Yer Alan Akıllı Kavşaklar

5.4. Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ile Uyum

Üniversite, Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri'ne (SKH) önemli ölçüde katkıda bulunan çok çeşitli sürdürülebilir ulaşım programları yürütmüştür. Bu girişimler, düşük karbonlu ulaşım, hava kirliliğinin azaltılması ve güvenli, kapsayıcı ve erişilebilir ulaşım sistemlerinin oluşturulmasına yönelik güçlü bir kurumsal bağlılığı yansıtmaktadır. Temel programlar şunlardır:

- Motorsuz ulaşımı teşvik etmek için kampüs genelinde yaya yollarının geliştirilmesi.
- Kampüs içinde ve bina giriş ve çıkışlarında okul yol güvenliğinin sağlanması ve hız azaltma önlemlerinin alınması.
- Kişisel araçlara olan bağımlılığı azaltmak için otobüs ve servis hizmetlerinin işletilmesi.
- Daha temiz ulaşım alternatiflerine geçişi desteklemek için elektrikli araç şarj istasyonlarının kurulması.
- Kampüs içindeki trafik sıkışıklığını ve hava kirliliğini en aza indirmek için araçsız bölgeler ve sınırlı erişimli alanların belirlenmesi.

- Karbon emisyonlarını azaltmak için üniversite yönetimi tarafından halihazırda kullanılan yakıtla çalışan araçların elektrikli araçlara dönüştürülmesi.
- Öğrenciler ve personel için plaka kontrolü veya sınırlı park izni gibi bir araç kısıtlama politikasının uygulanması.
- Yol kenarlarına çeşitli çiçek ve bitki türlerinin dikilmesi ve uzun ömürlü olmalarının sağlanması
- Erişilebilirliği artırmak için kampüs otobüs terminalleri veya son mil servis hizmetleri dahil olmak üzere toplu taşıma sistemleriyle entegrasyonunun sağlanması
- Servis programlarını izlemek, güzergahları optimize etmek ve kullanıcı rahatlığını desteklemek için gerçek zamanlı dijital izleme araçlarının kullanılması
- Hizmet kullanıcılarının ulaşım şikayet mekanizmaları aracılığıyla isteklerini güvenli bir şekilde ifade etmelerini sağlamak.
- Üniversite hareketlilik stratejilerini daha geniş şehir ulaşım planlarıyla uyumlu hale getirmek için hükümet ve şehir planlama paydaşlarıyla iş birliği yapılması

Bu çabalar, 3, 4, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 15, 16 ve 17 numaralı Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarını doğrudan desteklemekte ve dolaylı olarak diğerlerine de katkıda bulunmaktadır. Bunlar arasında şunlar yer almaktadır:

- SDG 3 - Hava kirliliğine maruziyeti azaltmak ve sağlıklı, aktif yaşam tarzlarının teşvik edilmesi
- SDG 4 - Yaya güvenliğinin sağlanması için hız azaltma önlemlerinin uygulanması
- SDG 7 - Ulaşımında temiz enerji kullanımının teşvik edilmesi
- SDG 8 - Elektrikli araç kullanımının teşvik edilmesi
- SDG 9 - Sürdürülebilir ulaşım altyapısında inovasyonun desteklenmesi
- SDG 11 - Kapsayıcı, güvenli ve sürdürülebilir kentsel mobilite sistemlerinin oluşturulması
- SDG 12 - Paylaşımlı mobilite yoluyla kaynakların sorumlu kullanımının teşvik edilmesi
- SDG 13 - Düşük etkili ulaşım yoluyla karbon emisyonlarının azaltılması
- SDG 15 - Yeşil altyapı entegrasyonunun sağlanması
- SDG 16 - Hizmet kullanıcı memnuniyetinin izlenmesi
- SDG 17 - Entegre, sürdürülebilir ulaşım ağları geliştirmek için ortaklıkların güçlendirilmesi

6. EĞİTİM VE ARAŞTIRMA

6.1. Sürdürülebilirlik Kapsamında Yürütülen Dersler

Bilkent Üniversitesi fakülte ve enstitülerinde 2024-2025 Akademik yılında sürdürülebilirliği konu edinen derslerin listesi ve destekledikleri kalkınma hedefleri aşağıdaki tabloda görüldüğü gibidir;

Dersin Adı	Desteklediği SDG	Dersin Adı	Desteklediği SDG
ADA 263 History of Built Environment I	11	IAED 252 Construction and Materials II	11, 12, 13, 15
ADA 264 History of Built Environment II	11	IAED 322 People and Environment	11, 12, 15
ADA 265 How Houses Build People	11	IAED 342 Sustainable Design for Interiors	11, 12
AMER 459 Race and Ethnicity in American Culture	10	IAED 393 Visionary and Future Environments	9, 11, 15
AMER 492 Gender Studies in American Culture	5	IAED 543 Environmental Analysis I	11
ARCH 231 Statics and Strength of Materials	9	IE 453 Energy Systems Planning	7, 11
ARCH 251 Architectural Building Systems	11	IE 479 Distribution Logistics	11
ARCH 252 Construction and Materials	11	IE 482 Humanitarian Logistics	3, 6, 11
ARCH 342 Environmental Technology	6, 9, 11, 15	IR 214 Global Environmental Issues	13, 16, 17
ARCH 411 Conservation of Historical Environments	11	IR 303 International Law	16, 17
ARCH 465 Contemporary Architecture and Theory	11	IR 305 International Organizations	16, 17
ARCH 564 Space and Culture	11	IR 319 Diplomatic Correspondence	16, 17
CHEM 111 Chemistry for the Society and Planet	6, 7, 13, 15	IR 322 International and European Protection of Human Rights	1, 2, 3, 4, 5, 16, 17
CHEM 301 Processing and Applications of Materials	9	IR 331 War, Peace and Security	16, 17
CHEM 420 DIY Instrument Making: How to build in-house spectrometers and analytical devices	9	IR 338 International Political Economy	5, 8, 13, 16, 17
CHEM 520 DIY Instrument Making: How to build in-house spectrometers and analytical devices	9	IR 350 Negotiation and Mediation in Politics	16, 17
CI 507 Educational Research	4	IR 358 International Security	16, 17
CI 508 Assessing Student Learning and Progress	4	IR 488 Security and Strategy	16, 17
CI 511 Curriculum in an International Context	4	IR 492 Gender in International Relations	5, 16

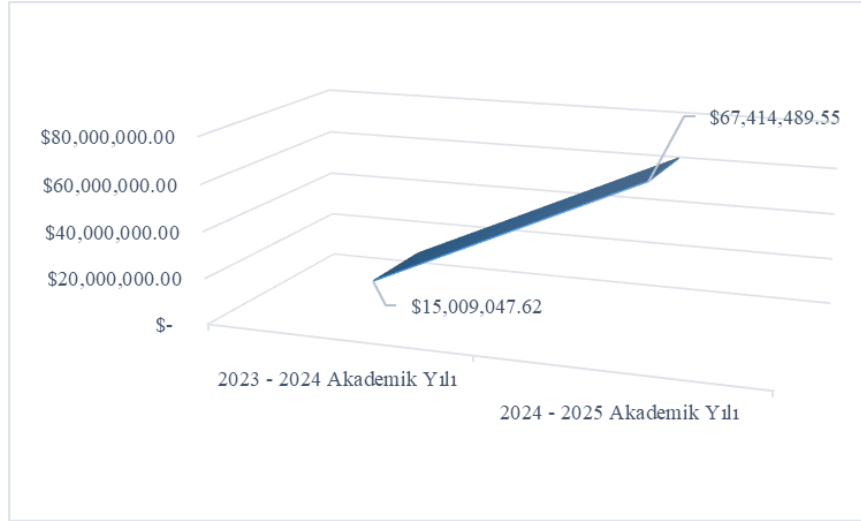
CI 517 Learning Theories and Practice	4	IR 493 European Union	16, 17
CI 542 Principles of Instructional Design	4	IR 626 International Political Economy	5, 8, 13, 16, 17
CI 601 Instruction: Perspectives and Practice	4	IR 4005 Issues in International Political Economy	5, 8, 13, 16, 17
CI 602 Curriculum: Perspectives and Practice	4	IR 4116 International Logistics	8 17
CI 608 Current Trends and Issues in Educational Technology	4	IR 4127 Citizenship and Identity in the European Union	16, 17
CINT 518 Cross Cultural Negotiations	16, 17	IR 5120 Topics in International Security	16, 17
COMD 433 Gender and Media	5	LAUD 241 Landscape Plants	15
CS 449 Learning for Robotics	9	LAUD 242 Flora of Turkey	15
CS 461 Artificial Intelligence	9	LAUD 252 Site Design Techniques	11, 12, 15
CS 475 Data Privacy	16	LAUD 301 Design Studio III: Small Town	11
CS 490 Senior Research Project	9	LAUD 302 Design Studio IV: City Center	11
CS 491 Senior Design Project I	9	LAUD 357 Landscape Construction: Techniques, Materials and Structures	11
CS 492 Senior Design Project II	9	LAUD 372 Analysis of Urban Environment	11, 15
CS 549 Learning for Robotics	9	LAUD 471 Urban Sociology	11
CS 577 Data Privacy	16	LAW 377 Current Issues in Law of Technology	11, 16
CTIS 411 Senior Project I	9	LAW 482 European and International Migration Law (in Turkish)	10, 17
CTIS 456 Senior Project II	9	MAN 409 Sustainability and Social Impact in Business	11, 12
ECON 102 Introduction to Economics II	8	MBG 470 Immunology	3
ECON 108 Principles of Macroeconomics	8	MBG 489 Genetics and Biology of Cancer	3
ECON 203 Microeconomic Theory I	12	MBG 601 Human Genetics	3
ECON 206 Macroeconomic Theory II	8	MBG 602 Molecular and Cellular Immunology	3
ECON 331 International Trade	8	MBG 603 Molecular Bases of Cancer	3
ECON 437 Political Economy	16	ME 436 Renewable Energy Systems	7, 11
ECON 438 Economics of Competition	16, 17	MSN 533 Nanomaterials for Energy Conversion and Storage	7
ECON 455 Institutions and Development	16	NSC 518 Basic Mechanism of Nervous System Disorders	3
ECON 458 Labor Economics	8	POLS 238 Negotiation and Mediation in Politics	16, 17

ECON 465 Economic Regulation and Competition in Digital Markets	8, 16	POLS 411 Gender and Politics	5, 16
ECON 521 International Trade	8	POLS 463 Politics of Security	16, 17
ECON 541 Economics of Labor Market	8	POLS 465 Governance and Public Policy	8, 11, 16
EEE 473 Medical Imaging	3, 9	POLS 467 Conflict, Violence, and Peace	16, 17
EEE 492 Senior Project	9	POLS 469 Regional Security in the Middle East	16, 17
EEE 493 Industrial Design Project I	9	POLS 473 Democratization Process in Turkey	16
EEE 494 Industrial Design Project II	9	POLS 490 Democracy, Development and Human Rights	10
EEE 573 Medical Imaging	3	POLS 508 Women in Politics and Policy	5, 10
ELIT 256 Civil War, Restoration, Revolution	16	POLS 569 Regional Security in the Middle East	16, 17
EMBA 556 Managing Markets, Growth and Change	8	POLS 4508 Women in Politics and Policy	5, 10
GE 301 Science Technology and Society	9	POLS 5463 Politics of Security	16, 17
GE 400 Transdisciplinary Senior Project	1, 8, 16	POLS 5467 Conflict, Violence, and Peace	16,17
GE 401 Innovative Design and Entrepreneurship I	9	POLS 5490 Democracy, Development, and Human Rights	10,16
GE 402 Innovative Design and Entrepreneurship II	9	PSYC 430 Clinical Psychology	3
GE 420 Applied Sustainable Business Development	7, 11, 13, 16	PSYC 433 Abnormal Psychology	3
GE 422 Equality, Diversity, and Inclusion in Business	4, 10, 16	PSYC 434 Child and Adolescent Psychopathology	3
HART 409 Museum Practices and the Preservation of Cultural Heritage	11	PSYC 435 Industrial and Organizational Psychology	8
IAED 221 Human Factors	11	TEFL 528 Curriculum Development and Evaluation	4
IAED 244 Lighting Design	7, 11,12	THM 168 Nutrition and Sanitation	3
IAED 251 Construction and Materials I	11, 12, 13, 15	THM 244 Food Production Techniques	12

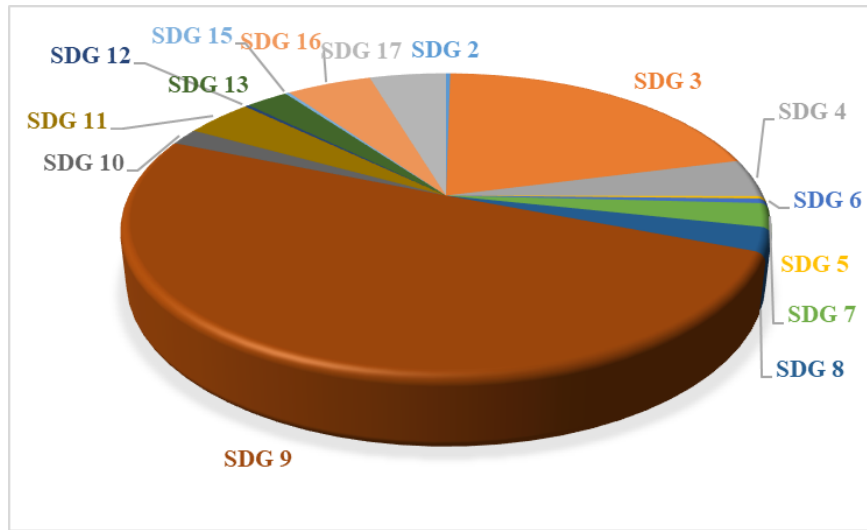
2024-2025 akademik yılında tüm lisans ve lisansüstü programlarda toplam 1314 farklı ders açılmış olup, bu derslerin 130'u kalkınma hedeflerini desteklemektedir. Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri destekleyen derslerin toplam ders sayıları içerisindeki payı %9,89'dur.

6.2. Sürdürülebilirlik Kapsamında Yürütülen Araştırma Projeleri

2024-2025 akademik yılında başlayan, devam eden ve biten tüm araştırma projeleri göz önüne alındığında toplam sürdürülebilir araştırma proje bütçesi 67.414.489,55 USD olarak belirlenmiştir. İlgili yılda yürütülen toplam 299 proje olmakla birlikte, projeler için SDG sınıflandırmaları 2023-2024 akademik yılından itibaren yapılmaya başlandığı için kıyaslama tablosu son iki akademik yıla ait olacak şekilde hazırlanmıştır.

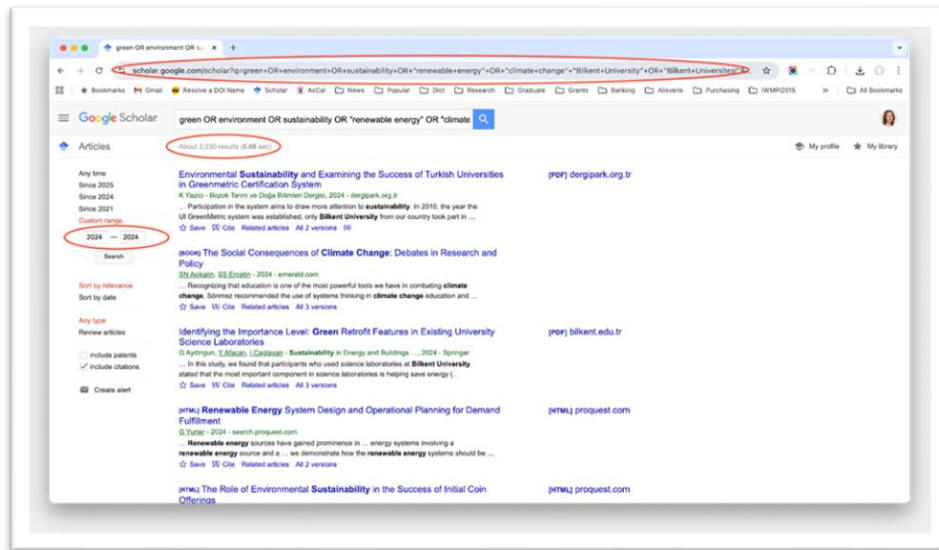

Grafik.6.2.a. Son İki Akademik Yılda Sürdürülebilirlik Kapsamında Yürütülen Araştırma Projelerinin Toplam Bütçesi

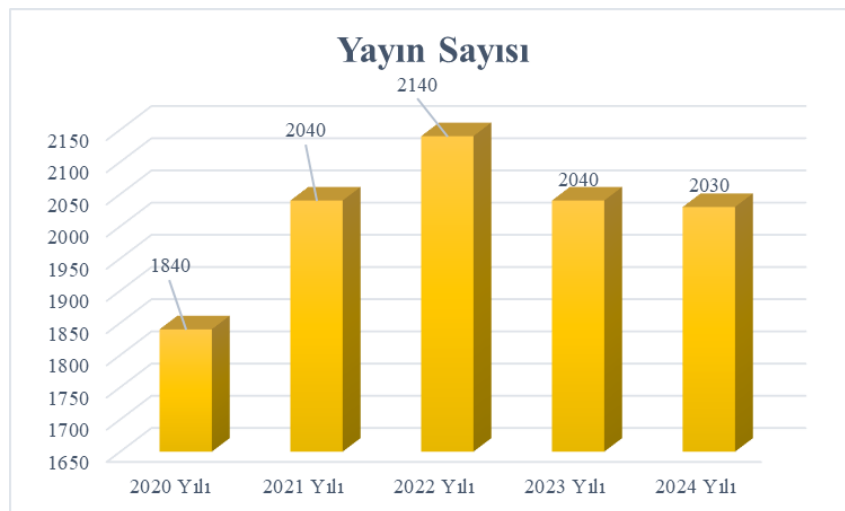

Grafik.6.2.b. Sürdürülebilirlik Kapsamında Yürütülen Araştırma Projelerinin SDG Sınıflarına Göre Dağılımı (**Bazı projeler birden fazla SDG ile eşleşmiş olabilir.)

Sürdürülebilirlik ile ilgili gerçekleştirilen araştırmalar sonucu üretilen bilimsel yayınlara ilişkin 2024 yılı Google Scholar verileri aşağıdaki gibidir;

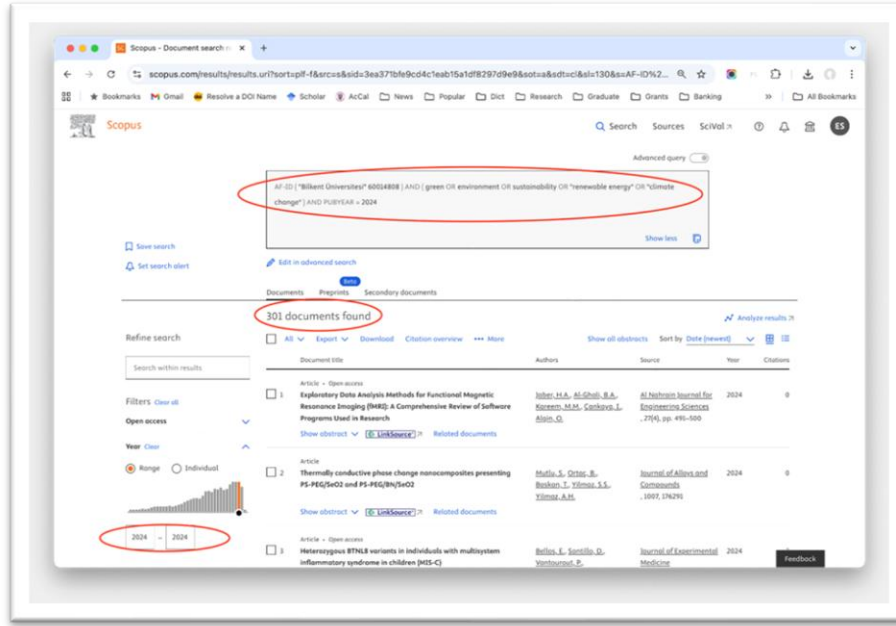

Tablo.6.3.a. 2024 Yılında Google Scholar’da Yer Alan Akademik Yayınlar

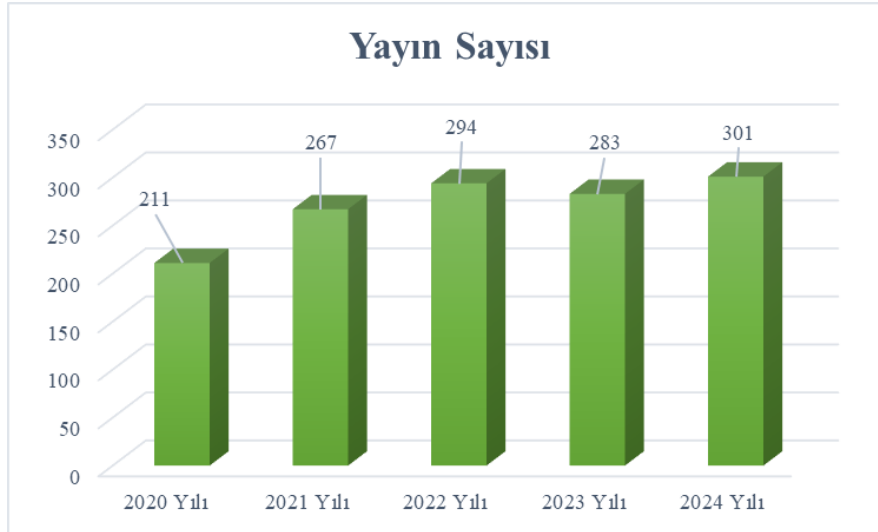

Grafik.6.3.a. Son Beş Akademik Yılda Sürdürülebilirlik Kapsamında Yapılan Bilimsel Yayınların Sayısı – Google Scholar

Sürdürülebilirlik ile ilgili gerçekleştirilen araştırmalar sonucu üretilen bilimsel yayınlara ilişkin 2024 yılı Scopus verileri aşağıdaki gibidir;

Tablo.6.3.b. 2024 Yılında Scopus'ta Yer Alan Akademik Yayınlar

Grafik.6.3.b. Son Beş Akademik Yılda Sürdürülebilirlik Kapsamında Yapılan Bilimsel Yayınların Sayısı - Scopus

6.4. Sürdürülebilirlik Kapsamında Düzenlenen Etkinlikler

2024-2025 Akademik yılında sürdürülebilirlik kapsamında toplamda 24 etkinlik düzenlenmiştir. Düzenlenen etkinliklere ilişkin bilgiler aşağıdaki gibidir;

Etkinlik Adı	Etkinlik Türü	Başlangıç Tarihi	Bitiş Tarihi	Düzenleyen Birim
Shining Light on Sustainability	Seminar	29.07.2025	29.07.2025	Fen Fakültesi / Kimya
Function-Guided Molecular Designs Toward Advanced Biosensing Platforms	Seminar	31.07.2025	31.07.2025	Fen Fakültesi / Kimya
Exploring Singlet Fission and 2D Polymers for Advanced Organic Electronics	Seminar	17.06.2025	17.06.2025	Fen Fakültesi / Kimya
Molecularly Imprinted Polymer Gas Sensors	Seminar	21.05.2025	21.05.2025	Fen Fakültesi / Kimya
Advanced Multidimensional Scanning Probe Microscopy Approaches for the Optoelectronic Investigation of Charge Carriers in Metal Oxides	Seminar	15.05.2025	15.05.2025	Fen Fakültesi / Kimya
Catalysis Beyond the Surface: Effects of Bulk Ion Insertion on Electrochemical Energy Conversion	Seminar	01.05.2025	01.05.2025	Fen Fakültesi / Kimya
Fluorescent Probes for Selective Molecular Recognition and Molecular Synthesis via Enabling Chemical Technologies	Seminar	09.04.2025	09.04.2025	Fen Fakültesi / Kimya
Organic Synthesis of Functional Materials	Seminar	25.03.2025	25.03.2025	Fen Fakültesi / Kimya
Rational design and future trends in molecularly imprinted polymer analytical devices	Seminar	18.02.2025	18.02.2025	Fen Fakültesi / Kimya
Electrocatalysts, Electrodes and Membranes for Next-Generation Hydrogen Technologies	Seminar	24.12.2024	24.12.2024	Fen Fakültesi / Kimya
Bridging homogeneous and heterogeneous catalysis through MOF support platforms	Seminar	10.12.2024	10.12.2024	Fen Fakültesi / Kimya
Beauty of Synthetic Organic, Polymer and Supramolecular Chemistry	Seminar	03.12.2024	03.12.2024	Fen Fakültesi / Kimya

Atomic Level Insights into Heterogeneous Catalysts for Sustainable Chemical Processes	Seminar	26.11.2024	26.11.2024	Fen Fakültesi / Kimya
Bass, Treble and Volume	Seminar	12.11.2024	12.11.2024	Fen Fakültesi / Kimya
From Fermentation to Fashion	Seminar	19.10.2024	19.10.2024	Fen Fakültesi / Kimya
Zero Waste Day	Festival	17.04.2024	17.04.2024	Sıfır Atık Komisyonu / Sürdürülebilirlik Komitesi
Zero Waste Day	Seminar	09.04.2024	09.04.2024	Sıfır Atık Komisyonu / Sürdürülebilirlik Komitesi
The 18th Annual Workshop on Supply Chain and Logistics	Çalıştay	02.06.2025	02.06.2025	Mühendislik Fakültesi / Endüstri Mühendisliği

Tablo.6.4. 2024 – 2025 Akademik Yılında Sürdürülebilirlik Kapsamında Düzenlenen Etkinlikler

6.5. Sürdürülebilirlik ile İlişkili Öğrenci Kulüpleri / Toplulukları

Sürdürülebilirlik bilincini yaymak amacı ile gönüllü öğrenciler tarafından kurulmuş olan öğrenci kulüpleri / toplulukları aşağıdaki gibidir;

Öğrenci Kulübünün / Topluluğunun Adı	Öğrenci Kulübünün / Topluluğunun Logosu	Öğrenci Kulübünün / Topluluğunun Web-Sitesi
Çevre ve Sürdürülebilirlik Topluluğu		https://bais.bilkent.edu.tr/student-clubs-management/club/CVSRT/detail
Genç TEMA Topluluğu		https://bais.bilkent.edu.tr/student-clubs-management/clubs/GTMAT

WWF-Bilkent Topluluğu		https://bais.bilkent.edu.tr/ student-clubs- management/clubs/WWF BT
Bilkent Kalite Kulübü		https://bais.bilkent.edu.tr/ student-clubs- management/club/KLTE K/detail
Elektrikli Araç Topluluğu		https://bais.bilkent.edu.tr/ student-clubs- management/club/ELART /detail
Botanik Topluluğu		https://bais.bilkent.edu.tr/ student-clubs- management/club/BTNKS/detail

Tablo.6.5.a. Sürdürülebilirlik ile İlişkili Öğrenci Kulüpleri / Toplulukları

Yukarıda bahsi geçen kulüplerin / toplulukların yanı sıra farklı öğrenci kulüpleri / toplulukları tarafından da sürdürülebilirlik kapsamında etkinlikler yapılmıştır;

Öğrenci Kulübünün / Topluluğunun Adı	Etkinlik Adı	Etkinlik Başlangıç Tarihi	Etkinlik Bitiş Tarihi
Sinema Topluluğu	Microhabitat	20.09.2024	20.09.2024
Doğa Sporları Topluluğu	Işık Dağı Yürüyüşü	21.09.2024	24.09.2024
Fotoğrafçılık Kulübü & Astronomi Topluluğu	Stars Photography Event	21.09.2024	21.09.2024
Felsefe Topluluğu	Felsefe Şenliği, Philfest'24	28.09.2024	28.09.2024
Sualtı Topluluğu	Kaş Dalış Gezisi	28.09.2024	30.09.2024
Erasmus Değişim Öğrencileri Kulübü	Alanya Gezisi	29.09.2024	01.10.2024
Renkli Düşün Kulübü - Hayvan Dostları Kulübü - Vegan Topluluğu	Katliam Yasasına Karşı Sokaktayım Yanındayım Direnişi Forumu	30.09.2024	30.09.2024
Vegan Topluluğu	Vegan Picnic	03.10.2024	03.10.2024
Genç TEMA Topluluğu	TEMA Ankara İl Temsilcisi Nevzat Özer'in Sunumu İle ANG Biyolojik Çeşitlilik Projesi	03.10.2024	03.10.2024
Makine Mühendisliği Topluluğu	Robotic Arm Project Meeting	03.10.2024	03.10.2024
Uluslararası Öğrenciler Kulübü	Bilkent International Fest	05.10.2024	05.10.2024
Hayvan Dostları Kulübü	Besleme Etkinliği	05.10.2024	05.10.2024
Astronomi Topluluğu	Fizik Nobel Ödülleri	08.10.2024	08.10.2024
Kültürel Çalışmalar Topluluğu	Natural Cosmetics Workshop	10.10.2024	10.10.2024
Kimya Kulübü & Çevre ve Sürdürülebilirlik Topluluğu	Natural Cosmetics Workshop	10.10.2024	10.10.2024
Astronomi Topluluğu	Gözlem Etkinliği	10.10.2024	10.10.2024
Fotoğrafçılık Kulübü	Cappadocia Trip	12.10.2024	15.10.2024
Model Birleşmiş Milletler Topluluğu	MUNBU Workshop 24	12.10.2024	13.10.2024
Güney Asya Kültürü Topluluğu	Cricket Tournament	12.10.2024	12.10.2024
Genç TEMA Topluluğu	Meşe Palamudu Toplama Etkinliği	19.10.2024	19.10.2024
Genç TEMA Topluluğu	TEMA Standı	21.10.2024	21.10.2024
Atölye Bilkent Topluluğu & Çevre ve Sürdürülebilirlik Topluluğu	Çiçekli Kitap Ayracı Atölyesi	22.10.2024	22.10.2024
Sentetik Biyoloji Topluluğu	Nobel Prize in Medicine and Chemistry - Discussion, Presentation	22.10.2024	22.10.2024
Hukukta Kariyer Kulübü	Kadına Şiddete Karşı Mücadelenin Hukuki Boyutu	23.10.2024	23.10.2024

Kültürel Çalışmalar Topluluğu	Women's Struggle: Roots and Historicity of current issues in Turkey	23.10.2024	23.10.2024
Doğa Sporları Topluluğu	Bilkent DOST Olimpos Tırmanış Kampı	29.10.2024	29.10.2024
Entelektüel Oyunlar Kulübü & Botanik Topluluğu	Botanical Trivia Night	14.11.2024	14.11.2024
Çevre ve Sürdürülebilirlik Topluluğu	Make your own Lipbalm	14.11.2024	14.11.2024
Hukuk ve Ekonomi Kulübü	Sermaye Piyasası Kurulu Semineri	20.11.2024	20.11.2024
İktisadi Politika Topluluğu	Macroeconomic Growth In Turkey	20.11.2024	20.11.2024
Politik Düşünce Kulübü	Çözüm Süreci: Dünü, Bugünü, Yarını - Peace Process: Yesterday, Today, Tomorrow	21.11.2024	21.11.2024
WWF Bilkent Topluluğu	"Sular Bulanmadan" Belgeseli (2023)	27.11.2024	27.11.2024
Hukukta Kariyer Kulübü	Çocuk Hakları Seminerleri: Çocuk Koruma Sistemi - Göçmen ve Mülteci Çocukların Hakları	27.11.2024	27.11.2024
Felsefe Topluluğu	Hayvan Refahı/ EA: Animal Welfare	27.11.2024	27.11.2024
Yelken Topluluğu	Sailing Training Trip in Selimiye	30.11.2024	01.12.2024
Botanik Topluluğu	Garden Harvest	30.11.2024	30.11.2024
Hukukta Kariyer Kulübü	2024 Hukukta Kariyer Zirvesi	07.12.2024	08.12.2024
İşletme ve Ekonomi Topluluğu	Stepforward 2024 Semineri	07.12.2024	08.12.2024
TEDx Kulübü	TEDxBilkent 2024	07.12.2024	07.12.2024
Genç TEMA Topluluğu	Ankara'nın Genç TEMA'ları Webinarı: Toprağın Gönüllüleri	07.12.2024	07.12.2024
Uluslararası Hukuk Çalışmaları Topluluğu	Career Tailoring İstanbul Gezisi	08.12.2024	08.12.2024
Genç Girişimciler Topluluğu	18. Ankara Start-Up Zirvesi	08.12.2024	08.12.2024
Çevre ve Sürdürülebilirlik Topluluğu	Zero Waste Finals	09.12.2024	09.12.2024
Makine Mühendisliği Topluluğu	Üretim Eğitimi	10.12.2024	10.12.2024
Genetik Topluluğu	Biotechnology Talks	10.12.2024	10.12.2024
Medeniyet Topluluğu	The Civilian's Perspective on the Civil War in Syria	12.12.2024	12.12.2024
Hukukta Kariyer Kulübü	Bilkent, Koç ve Galatasaray İnsan Hakları Hukuku Çalıştayı	13.12.2024	13.12.2024
Sualtı Topluluğu	Kaş Dalış Gezisi	13.12.2024	13.12.2024
Yöneylem Araştırması Kulübü	20. Genç AKADEMİ	14.12.2024	14.12.2024
Genetik Topluluğu - Psikoloji Kulübü	XII. Neuroscience Days	14.12.2024	12.15.2024
Uluslararası Hukuk Çalışmaları Topluluğu	Bilkent Law Community Iuris Agora Committee 1st Competition Law Workshop	14.12.2024	14.12.2024
Uluslararası Hukuk Çalışmaları Topluluğu	1. Uluslararası Tahkim Zirvesi	15.12.2024	15.12.2024

Politik Düşünce Kulübü	Suriye'de Ne Oluyor? / What is Happening in Syria?	16.12.2024	16.12.2024
İşletme ve Ekonomi Topluluğu	Gama Enerji Gezi	17.12.2024	17.12.2024
Çevre ve Sürdürülebilirlik Topluluğu	Jingle & Recycle - Make Your Own Christmas Tree Decoration	17.12.2024	17.12.2024
Medeniyet Topluluğu	Filistin'in Dünyası ve Bugünü	18.12.2024	18.12.2024
Kadın Çalışmaları Topluluğu	Filistin'de Kadın Mücadelesi	18.12.2024	18.12.2024
Genç TEMA Topluluğu	Bilkent İlkokul 1.sınıflar ile Meşe Palamudu Dikme Etkinliği	20.12.2024	20.12.2024
Atölye Bilkent Topluluğu	New Years special ceramic mug workshop	22.12.2024	22.12.2024
Uluslararası Hukuk Çalışmaları Topluluğu	Strasbourg Gezisi	13.01.2025	16.01.2025
Genç Girişimciler Topluluğu	Business Talks Barcelona Company Trip	13.01.2025	15.01.2025
Model Birleşmiş Milletler Topluluğu	MUNBU 2025	20.01.2025	20.01.2025
Uluslararası İlişkiler Topluluğu	Humberto Lopez, World Bank's Türkiye Director: How the World Bank operates and its importance for Türkiye	05.02.2025	05.02.2025
Medeniyet Topluluğu	Modern World and Human	02.10.2025	02.10.2025
Oyun Geliştirme ve Animasyon Kulübü	Boa Game Jam 3	14.02.2025	17.02.2025
Uluslararası Hukuk Çalışmaları Topluluğu	Uluslararası Hukuk Çalışmaları Topluluğu Iuris Agora Hukuk Forumu	15.02.2025	15.02.2025
Diyalektik Araştırmalar Topluluğu	Türkiye Üniversiteler Öğrencilerin Bağımsız İktisat Kongresi	15.02.2025	15.02.2025

Tablo.6.5.b. Sürdürülebilirlik Kapsamında Öğrenci Kulüpleri / Toplulukları Tarafından Düzenlenen Etkinlikler

6.6. Eğitimde Sürdürülebilirliği Sağlamak için Faaliyet Gösteren Birimler

Bilkent Öğretim ve Öğrenim Destek Merkezi (BTLSC) : Eğitimde mükemmellik, Bilkent kültürünün önemli bir parçasıdır. Bilkent Üniversitesi Öğretim ve Öğrenim Destek Merkezi, bu kurumsal kültürü beslemek ve öğretme ve öğrenme kalitesini korumak ve geliştirmek amacıyla Ocak 2019'da kurulmuştur.

Merkezin misyonu, üniversitenin eğitim misyonunu ilerletmek ve öğretme ve öğrenmede mükemmelliğe ilham vermektir. Bilkent Öğretim ve Öğrenim Destek Merkezi, Bilkent Topluluğu'nun öğretme ve öğrenme ihtiyaçlarına sistematik destek sağlayarak misyonunu gerçekleştirmeye çalışmaktadır.

- Öğrenci için: <https://w3.bilkent.edu.tr/bilkent/teaching-and-learning-support-center/for-students/>
- Akademik Personel için: <https://w3.bilkent.edu.tr/bilkent/teaching-and-learning-support-center/for-faculty/>

6.7. Sürdürülebilirlik ile İlgili Girişimler

Cyberpark bünyesinde yer alan ve sürdürülebilirlik ile ilgili olan girişimler aşağıdaki gibidir;

Girişim Adı	İlgili Olduğu Sürdürülebilirlik Kapsamı	Girişimin Web Adresi
BEFARME TARIM TEKNOLOJİLERİ TİCARET LTD. ŞTİ.	Enerji ve İklim Değişikliği	https://befarme.com/
CODEBASE AR-GE YAZILIM BİLİŞİM TİCARET LTD.ŞTİ.	Enerji ve İklim Değişikliği	https://codebase.com.tr/
EKİNOKS YAZILIM DONANIM ANONİM ŞİRKETİ	Yerleşim, Kurulum ve Yapı	https://ekinokssoftware.com/tr/about.html
GÖKDOĞAN TEKNOLOJİ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	Yerleşim, Kurulum ve Yapı	https://gokdoganlar.com/index.html
HELİODOR TECH YAZILIM A.Ş.	Yerleşim, Kurulum ve Yapı	https://www.cyberpark.com.tr/heliodor-yazilim-ar-ge-proje-danismanlik-medikal-ic-ve-dis-ticaret-sanayi-ltd-sti-firmasi-6502
HİDRO TOHUM VE BİYOTEKNOLOJİ ANONİM ŞİRKETİ	Yerleşim, Kurulum ve Yapı	https://www.hidrotohum.com/
İNFINİA MÜHENDİSLİK A.Ş.	Enerji ve İklim Değişikliği	https://infinia.com.tr/en
JEOIT İNTERNET TEKNOLOJİLERİ BİLGİSAYAR BİLİŞİM MÜHENDİSLİK ENERJİ TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	Yerleşim, Kurulum ve Yapı	https://www.evolved.city/index.html
KONUMSAL BİLGİ SİSTEMLERİ SANAYİ TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	Enerji ve İklim Değişikliği	https://www.konumsal.com.tr/
LİMAK TEKNOLOJİ YAZILIM SAVUNMA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	Eğitim ve Araştırma	https://www.limakteknoloji.com/limak-teknoloji/
OASİS GLOBAL ENERJİ TEKNOLOJİ YAZILIM A.Ş.	Enerji ve İklim Değişikliği	http://oasisestech.com/
AREKA YAZILIM VE ENERJİ TEKNOLOJİLERİ A.Ş.	Enerji ve İklim Değişikliği	http://areka.ai/
CEREBRUM TEKNOLOJİ YAZILIM SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	Enerji ve İklim Değişikliği	https://www.cerebrumtechnologies.com/
VERDALINK TEKNOLOJİ A.Ş.	Yerleşim, Kurulum ve Yapı	
WISERSENSE BİLGİ TEKNOLOJİLERİ A.Ş.	Enerji ve İklim Değişikliği	
ZİRONSOFT YAZILIM VE BİLGİ TEKNOLOJİLERİ LTD. ŞTİ.	Enerji ve İklim Değişikliği	https://zironsoft.com.tr/
TRUSTFORMER ELECTRIC TRANSFORMATÖR VE ELEKTRİK GEREÇLERİ ÜRETİM SANAYİ TİCARET A.Ş.	Enerji ve İklim Değişikliği	https://trustformerelectric.com/
TARLAİO İKLİM VE TARIM TEKNOLOJİLERİ ANONİM ŞİRKETİ	Enerji ve İklim Değişikliği	www.tarla.io
NETCAD YAZILIM A.Ş.	Yerleşim, Kurulum ve Yapı	www.netcad.com.tr

TEKNİK GRUP MÜH. VE ORG. SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.	Enerji ve İklim Değişikliği	www.teknikgrup.com
FİFO TARIM TEKNOLOJİLERİ ANONİM ŞİRKETİ	Yerleşim, Kurulum ve Yapı	
JANUS KİMYA A.Ş.	Enerji ve İklim Değişikliği	
TÜRKİYE TEKNOLOJİ GELİŞTİRME VAKFI	Eğitim ve Araştırma	https://ttgv.org.tr/
Tablo.6.7. Sürdürülebilirlik ile İlgili Girişimler		

7. SOSYAL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

7.1. Toplumsal Cinsiyet Eşitliği

Bilkent Üniversitesi Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Planı, [12 Eylül 2022](#) tarihinde Üniversite Senatosu tarafından kabul edilmiştir. Bu kapsamda toplumsal cinsiyet eşitliği ve kapsayıcılık konusunda girişimler geliştirmek, önermek, girişimlerin takibini sağlamak ve gerekli birimler arasında koordinasyonu sağlamak üzere ise bir [komite](#) oluşturulmuştur.

Bilkent Üniversitesi, 2022-2023 akademik yılında atmış olduğu bu önemli adımla ayrımcılık yasağı beyanında da bulunmuş olup, kurulan komite ise çalışmalarını [kamuoyuna](#) açık hale getirmiştir.

7.2. İnsan Hakları Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi

[İnsan Hakları Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi](#) (İHM)'nin amacı “bilimsel yöntemler ışığında ve disiplinler arası bir yaklaşım izleyerek ulusal, bölgesel ve uluslararası hukuk alanındaki düzenlemeler çerçevesinde, insan haklarının tanınması, korunması, uygulanması ve geliştirilmesine katkıda bulunmak için teorik ve uygulamaya yönelik araştırmalar yapmak, eğitimler düzenlemek, ilgili diğer çalışma ve projeleri yürütmektir.

İnsan hakları sorunlarının, bölgesel ve uluslararası insan hakları enstrümanları ve anayasal hükümler ışığında öncelikle iç hukukta giderilmesine yönelik felsefeden hareketle İHM, insan hakları alanındaki bilimsel çalışmalara katkıda bulunmayı temel hedef olarak belirlemiştir. Bununla birlikte İHM, hakların bütünselliği, birbirine bağlılığı ve birbiriyle ilişkisini dikkate alan bir perspektifle yalnızca insanların haklarını gözeten değil; insan dışındaki hukuk kişilerinin haklarını da savunan bir bilimsel anlayışa sahiptir. Kuruluş yönetmeliğinin de gereği olarak, tüm faaliyetlerinde toplumsal cinsiyet eşitliğine saygıyı gözetten çalışma ilkelerini benimsemektedir.

7.3. Toplumsal Duyarlılık Projeleri

1999 yılında Marmara Depremi kazazedelerine yardım götürmek için kurulmuş olan [Toplumsal Duyarlılık Projeleri \(TDP\)](#) halihazırda 12 adet projesi ile farklı hedef kitleye yönelik çalışmalarını sürdürmektedir. ‘Sorunun değil çözümün bir parçası olma’ düsturuyla hareket eden TDP katılımcısı öğrenciler, içinde yaşadıkları toplumda yapıcı izler bırakmak için çalışırken, öğrenimleri sırasında edindikleri yetkinlikleri de giderek artan ölçüde hayata geçirmektedir. TDP katılımcısı öğrenci kuşakları arasında oluşan bilgi paylaşımı ve tecrübe aktarımı, Türkiye’deki sorun çözme kültürünün geliştirilmesine uzun vadeli bir katkı olarak görülmektedir.

Öğrenciler tarafından yürütülen bu projelere ilişkin detaylar aşağıdaki gibidir;

Projenin Adı	Projenin Kısaca Tanımı
Duymazdan Gelme (DuyGel)	Duymazdan Gelme (DuyGel); işitme engellilere olan farkındalığı arttırmayı & işaret dili kullanımını yaygınlaştırmayı amaçlayan, işitme engelli çocuklara eğitici & eğlenceli etkinlikler yapan, işitme engelliler için çeşitli videolar hazırlayan bir projedir.

Düşler Evi Projesi	Hedef kitlesi güvenlik önlemi olarak Kadın Sığınma Evleri'ne yerleştirilmeleri sebebiyle sosyal hayatları kısıtlanmış anneler ve çocuklar olan Düşler Evi Projesi'nde amacımız; çevreleri değişen anne ve çocukların sosyal anlamda gelişmelerini sağlamaktır.
Engelsiz Dostluklar Projesi	Engelsiz dostluklar projesi, dostluklara hiçbir engel olmadığını göstermek ve bu tabuları yıkmak amacıyla kurulmuştur. Her hafta ZİÇEV ve SERÇEV kurumlarıyla etkinlikler düzenlemektedir.
Gezici Sanat Atölyesi	Gezici Sanat Atölyesi olarak biz sanata ulaşmakta güçlük çeken sosyo-ekonomik durumları yetersiz okullarda haftalık etkinlikler yaparak okul öğrencilerini sanatla buluşturmaktadır.
Gönüllü Eğitim Projeleri (GEP)	Gönüllü eğitim projesi, gönülleri bir olanların projesidir. Amacı farklı hedef kitlelerine üç farklı proje altında hitap ederek çocuklara vizyon kazandırmak, eğitim hayatlarını güçlendirmek ve iyi bir birey olmaları yönünde destek olmaktır.
Güneş Köyden Doğuyor Projesi	GünKöy ailesi, kütüphanesi olmayan köy okullarına gidilerek hem kütüphane inşa ediyor hem çocuklarla çeşitli etkinlikler gerçekleştirilmektedir.
Hayal Köprüsü Projesi	Cezaevinde anneleriyle kalan 0-6 yaş arasındaki çocuklara hayal köprüsü olmak için, gelişimlerine destek olmak için etkinlikler düzenlenmektedir.
Kurumsal İşler Projesi	Organizasyon, Yardım Kampanyaları, Sponsorluk, Gönüllülük Zirvesi ve Tanıtım adları altında beş farklı alt grubu bulunmaktadır.
Kalpler 1 Lösemi 0 (K1L0)	K1L0 olarak lösemi hastası çocukların ve ailelerinin hastanede geçirdikleri vakitlere eğlence katmayı ve tedavi süreçlerinde olumlu etki yaratmayı amaçlıyoruz. 6 farklı etkinlik grubumuzla onları eğlendirirken farklı konularda bilgilendirmeye çalışıyoruz.
Manevi Evlat Projesi (MEP)	Her cumartesi; Ümitköy ve Seyranbağları huzurevini ziyaret ederek, burada yaşamlarını sürdüren büyükler ile çeşitli etkinlikler yapılmaktadır.
Sokak Lambası Projesi	Sokak Lambası Projesi, hayatlarına ulaşabilen ve sosyoekonomik şanssızlıklar ile dünyaya gelmiş çocukların, önce bir sokağını aydınlatacak sokak lambaları; sonra tüm dünyalarına ışık olacak bir güneş olabilmeyi amaçlamaktadır.
Umudun Yurttaşları Projesi (UYP)	Bilkent Üniversitesi Toplumsal Duyarlılık Projeleri çatısı altında hedef kitlesi mülteciler olan sosyal sorumluluk projesidir.
Yarınları Yetiştirme Projesi (YYP)	YYP, her pazar günü saat 9'da Pursaklar'daki Ankara Sevgi Evleri Çocuk Yuvası ve Kız Yetiştirme Yurdu'ndaki, ailesi ile birlikte yaşama imkanı olmayan çocukları hem bir şeyler öğretmek hem de eğlendirmek amaçlı yapılan ziyaretleri kapsamaktadır.

Tablo.7.3. Toplumsal Duyarlılık Projeleri ve Amaçları

7.4. Engelli Öğrenciler Birimi

Bilkent Üniversitesi'nde eğitim gören dezavantajlı öğrencilerin hayatlarını kolaylaştırabilmek için gerekli akademik ortamın hazırlanması ve Eğitim ve Öğretim süreçlerine tam katılımlarının sağlanması amacıyla Rektörlüğe bağlı olarak kurulan [Engelli Öğrenciler Birimi](#), faaliyetlerine aktif bir şekilde devam etmektedir. [Yükseköğretim Kurumları Engelliler Dayanışma ve Koordinasyon Yönetmeliği](#)'ne uygun bir şekilde oluşturulan Engelli Öğrenciler Birimi'nde her fakülte ve yüksekokul tarafından görevlendirilen bir akademik temsilci ile Öğrenci Dekanlığı'nın bir temsilcisi yer almaktadır. Fakülte ve yüksekokul temsilcileri aynı zamanda kendi akademik birimlerinin engelli öğrenci danışmanı olarak da görev yapmaktadır.

7.5. Özel Burs Programları

Gelişim Ofisi tarafından paydaşlarla iletişimi güçlendiren ve toplumsal duyarlılık hissiyatının güçlendirilmesine en çok katkı sağlayan faaliyetlerden biri olan burs programları kapsamında [Kızlara Burs Programı](#) düzenlenmektedir. Aynı zamanda paydaş ilişkilerinin güçlü tutulması ile gerçekleştirilen kaynak yaratma faaliyetleri ve anlaşmalar kapsamında çeşitli oranlarda Eğitim Ücreti Destek Bursu, Yurt Destek Bursu ve Harçlık Destek Bursu verilmiştir.

Bunların dışında ise [“Eğitime ve Bilime Bağışları ile Destek Verenler”](#) sayesinde maddi desteğe ihtiyacı olan öğrencilere de çeşitli burs olanakları sağlanmaktadır.

8. GELİŞİM VE DÖNÜŞÜM İÇİN FAALİYETLER

8.1. Yerleşim ve Yaşam

8.1.1. Kampüs Alanları

Üniversite tarafından hazırlanan genel planlama çalışmalarında, özellikle stratejik uzun ve orta vadeli gelişme programları yurt dışındaki önemli üniversitelerin master planları göz önünde bulundurularak yapılmaktadır. Bu kapsamda yeni yerleşim ve yaşam alanlarının daha verimli, gelişmiş ve sürdürülebilir olması amaçlanmaktadır. Yeni yapılar tesis edilirken, yeni teknolojiler takip edilmekte olup, örnek olarak yeni binalarda akustik ses yalıtımı gibi uygulamalar ile yaşam kalitesinin yükseltilmesi sağlanmaktadır.

2024 – 2025 Akademik yılında;

- Üniversiteyi oluşturan estetik fonksiyonel yapılarla oluşturulan mekanları ve onu çevreleyen yeşil alanların korunması ve idame ettirilmesi Çevre Düzenleme ve Koruma Birimi'nin her zaman birincil koşulu olmuştur.
- Merkez kampüs vadi alanı alt kısmında oluşturulan kısma hobi bahçesi oluşturulmuştur. Burada amaç doğal ürünler yetiştirmek ve ayrıca insanları psikolojik olarak rahatlatacak bir etkinlikte bulunmaktır. Hazırlanan parseller öğrenci ve personelin kullanımına sunulmaktadır. Hobi bahçesi sahiplerine malzeme ve su temini sağlanmaktadır. Ayrıca hobi bahçe sahiplerine teknik bilgi anlamında yardım edilerek yönlendirilmektedir.
- Üniversitenin kampüs alanı içinde bulunan, göl kısmının üst kısmındaki bölüme, etkinlikler doğrultusunda ağaç bayramları yapılarak fidanlar dikilmektedir.
- Kampüs alanı içinde tespit edilen ağaç zararlıları için önlemler alınmıştır. Bu nedenle kampüs alanının birçok noktasına kurulan tuzak sayısı 2 kat arttırılmıştır.
- Hava her sene daha çok ısındığı için artık su tasarrufu zaruri hale gelmiştir. Bu nedenle yeni yapılacak alanlarda suya dayanıklı bitki türleri kullanmak temel amaç olarak belirlenmiştir. Var olan bitki türlerini korumak ve idame ettirmek, bunun için önlem almak öncelikler arasındadır.

Bu nedenle ihtiyaç duyuldukça alandaki bitkiler zararlılara karşı ilaçlanıp, optimum su kullanıp idameleri devam ettirilecektir. Yeşil alanlarda yangın olabileceği dikkate alınarak özellikle kritik noktalarda ot temizliğine dikkat edilecektir. Futbol sahası ve çevresi geliştirme faaliyetleri devam edilecektir. Ağaç kabuğu zararlılarıyla savaşan yırtıcı böceklerin yoğunluğu artırılınca kadar feromon tuzakları kurularak zararlı böceklerle mücadeleye devam edilecektir.

- Merkez kampüs spor sahaları bölümünde yer alan profesyonel çim futbol sahası tamamlanarak personel ve öğrencilerin kullanımına sunulmuş yıl içinde birçok etkinlik ve spor müsabakasında da kullanılmıştır.
- Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı tarafından yürütülen 14-15. Lojmanların 2023-2024 akademik yılında inşaatı tamamlanmış olup hizmete alınmıştır. 2024-2025 akademik yılında lojman 5 ve lojman 10 yıkılarak proje çalışmaları başlanmıştır.
- Mescit otopark alanı büyütülmüştür. Genel otopark alan boyaları yenilenmiştir.

- Akademik binaların genel tadilat işleri yapılmış engelliler için eksik kalan kısımlar tamamlanmıştır.
- Kütüphane-Alle bölgesi arasındaki alanda yapısal çevre düzenleme işleri tamamlanmış olup bu kapsamında bitkisel peyzaj düzenleme işleri tamamlanmıştır.

8.1.2. Güvenlik ve Güvenlik Alanları

Üniversite yerleşkesinde meydana gelebilecek, yaşam alanı ve eğitim-öğretim sürecini kısıtlayan, engelleyen veya güvenli kampüs anlayışını zedeleyebilecek olumsuzlukların önceden tespiti, engellenmesi ve meydana gelen olayların yapılacak soruşturmaya ön, tespit ve verilerin hazırlanması görevleri Sivil Savunma Sekreterliği ve Güvenlik Müdürlüğü tarafından yerine getirilmektedir.

Güvenli Kampüs, eğitim ve çalışma sürecinin devamının sağlanmasında vazgeçilmez bir olgudur.

Üniversite kampüsünde yaya trafiği önceliği, yaya ve motorsuz araç kullanımının desteklenmesi yoluyla kentsel çevre bilincini teşvik eden bir anlayış benimsenmiştir.

Üniversitede açık kampüs uygulaması mevcut olup güvenlik uygulamaları bu anlayışa göre yürütülmektedir. Nizamiye girişlerinde talep eden herkes kayıt yaptırarak nizamiye giriş kontrollerinden sonra kampüse giriş yapabilmektedir.

Sivil Savunma Sekreterliği ve Güvenlik Müdürlüğü ISO 9001:2015 Kalite Yönetim Sistemi Belgesine sahiptir. Görev ve hizmetler mevzuata ve ISO belgelerine göre yürütülmektedir.

- Kalite Yönetim Belgesi ile hizmet verilen yapı içerisindeki uygulayıcılar bakımından sistem desteklenmiş, uygulama mekanizmaları tamamlanmış olup, yürüyen hizmetin her noktasında ISO standardına uygun kalite yönetim sistemi oluşturulmuştur. ISO 9001:2015 Kalite Yönetim Sistemi Belgesi yıllık olarak yenilenmektedir. Görev proaktif bir anlayış içerisinde yürütülmektedir.

Trafik Kurulu tarafından kampüs içerisinde araç hareketliliği azaltılarak elektrikli araçların (scooter) ve bisikletlerin yaygınlaştırılmasına dönük uygulamalar ve planlamalar desteklenmekte, uygun noktalarda bisiklet park yerlerinin yaygınlaştırılmasına çalışılmaktadır.

Kampüs içerisinde elektrikli araçlar desteklenmekte ve araç pulu uygulamasında yarı ücret uygulaması getirilmiştir. Bilkent Üniversitesi Trafik Kurulu'nun kararı ile scooter ve elektrikli bisiklet kullanımı sırasında kask takılması zorunluluğu uygulanmaktadır.

Kampüs içerisinde Ankara Büyükşehir Belediyesinin desteği ile EGO 175 (hafta içi:34 sefer) ve 176 nolu (hafta içi:17 sefer) ait hatlar hizmet vermektedir. Toplu taşıma desteklenerek kampüs içerisindeki araç yoğunluğunun azaltılması amaçlanmaktadır.

Çevre Dostu Kampüs politikası kapsamında kampüs içerisinde 3 dakikadan daha fazla rölantide araç çalıştırmak Trafik Kurulu Kararı gereğince cezai işleme tabidir.

Trafik Kurulu kararınca 2025-2026 akademik yılı itibari ile de araç pulu uygulamalarında elektrikli araçlar için araç pulu ücretlerinde %50 indirim uygulanmasına devam edilmektedir.

Ayrıca kampüs içerisinde herhangi bir nedenle bırakılmış ya da unutulmuş eşyaların öncelikle sahiplerine teslimi sağlanmaktadır. Ancak 6 ay bekletildikten sonra, geri dönüşümün sağlanması amacıyla sahibi bulunamayan veya sahibi tarafından teslim alınmayan eşyalar ihtiyaç sahiplerine verilmek üzere yardım kuruluşlarına teslim edilmektedir.

8.1.3. Sağlık Merkezi ve Hizmetleri

2024-2025 akademik yılında Merkez ve Doğu Kampüs Sağlık Merkezi'nde, 26.982'i öğrenci, 8.763'ü personel ve personel yakını olmak üzere toplam 35.745 hastaya hizmet verilmiştir. Hasta sayılarının içerisinde tekrar edenler bulunmaktadır.

Sağlık Merkezi bünyesinde hizmet vermekte olan Psikolojik Danışma ve Gelişim Merkezi'nde (PDGM) 2024-2025 akademik yılında 895 öğrenci ile 4.816 seans görüşme yapılmıştır.

PDGM tarafından öğrencilerin ihtiyaçları ve ilgileri doğrultusunda farklı konularda 27 seminer, 4 psikoeğitim grup çalışması düzenlenmiştir. Peer Tutor Training: Mental Health: within and Beyond Mental Disorders (BTLSC) , Kalpler 1 Lösemi 0 Psikoeğitim ve Paylaşım Semineri (2 kere), Harekete Geç: Sporun Psikolojik Yararları ve Spora Başlama/Devam Stratejileri, Özgüveni Keşfetmek, Psikolojik Dayanıklılık Psikoeğitim Grubu, Toplumsal Duyarlılık Projeleri UYP Psikoeğitim ve Paylaşım Semineri, Aşk ve Romantik İlişkiler, Üniversitede Yaşam Yolculuğu I: Ertelemecilik - Sebepler ve Çözümler, Öğrenmeyi ve Hafızayı Optimize Etmede Pratik Yollar, Bağımlılık, Koruma Altındaki Çocuklarla Duyarlı İletişim: Gönüllüler İçin Kılavuz, Üniversitede Yaşam Yolculuğu Seminerleri II: Yalnızlıktan Anamlı İlişkilere, Üniversitede Yaşam Yolculuğu III: Sınav Kaygısı ve Stresle Başa Çıkma, Mindfulness ile Anksiyeteyi Yönet Psikoeğitim Grubu, Depresyonun Gölgesinden Çıkmak: Farkındalık ve İyileşme Yolları, Sosyal Kaygıyı Anlamak ve Baş Etmek Psikoeğitim Grubu, Ben Bu Kaygılı Düşüncelerimi Nasıl Değiştireceğim?, Aşk İlişkileri, Nedir Bu Mindfulness?, Ayrılık ve İyileşme Süreci, Beynini Hackle: Öğrenmeyi Optimize Etmede Pratik Yollar, Yakın İlişkilerde Obsesif Kompulsif Belirtiler, Kusursuzluk Miti: Mükemmeliyetçilik Kapanından Kaçmak, Sosyal Beceriler Paylaşım ve Deneyim Psikoeğitim Grubu, Üniversite Yaşam Yolculuğu Etkinlikleri IV- Bilişsel Çarpıtmalar, Sporun Psikolojik Yararları ve Spora Başlama ve Devam Stratejileri, Üniversitede Yaşam Yolculuğu V: Psikolojik Esneklik konu başlıklı bu seminerlere ve psikoeğitim çalışma gruplarına 1.668 öğrenci katılmıştır.

Bilkent İyi Oluş Günleri 4, “Bağımlılık” teması ile 1 ve 2 Şubat'ta Çevrimiçi gerçekleşen etkinlik için, tüm üniversitelere personel ve öğrencilerinin katılımını teşvik etmel amacıyla resmi yazı gönderilmiştir. Yüz yüze oturumlar ise 03, 04 ve 05.02.2025 tarihlerinde İktisat Fakültesi C Blok amfide düzenlenmiştir. İnsana Özgürlük Yakıştır, Never Enough: The Neuroscience of Addiction, Bağımlılığın Psikolojisi ve Bağımsızlığın Felsefesi, Madde Bağımlılığı, Dijital Bağımlılık: Sosyal Medya, Oyun, Online Kumar ve Alışveriş, Zihinsel Sağlık ve Bağımlılıkla Başa Çıkma: Beslenme, Uyku, Egzersiz İlişkisi, İyi Olma Yolunda Dengeyi Kurmak başlıklarında gerçekleştirilen söyleşilere toplam 426 katılım olmuştur.

- 2026 Şubat ayında yapılması planlanan Bilkent İyi Oluş Günleri V, için çalışmalar başlatılmıştır.
- 2026 yılının teması “Bireyselden Toplumsala İyi Oluş” olarak belirlenmiştir.

GE 100 Üniversite Hayatına Giriş dersleri kapsamında düzenlenen “Dumansız Kampüs” seminerleri ile 2.419 öğrenciye ulaşılmış, sigara bağımlılığı, bırakma yöntemleri ve dumansız kampüs uygulamaları ile ilgili öğrencilerimize bilgi verilmiştir.

- GE 100 Üniversite Hayatına Giriş dersleri kapsamında C Blok düzenlenen “İlk Yardım” seminerlerine 306 öğrenci katılım sağlamıştır.
- GE 100 Üniversite Hayatına Giriş dersleri kapsamında PDGM tarafından, Üniversiteye Başlarken Özgüven, Fırsatları ve Zorluklarıyla Genç Yetişkin Olmak, Bağımsız Bir Hayat için

Bağımlılığı Anlamak, Cinsel Taciz ve Saldırısı Raporlama ve (Psikolojik Gelişim) Önleme Birimi başlıklı bu seminerlere 2899 öğrenci katılmıştır.

Bilkent Öğretim ve Öğrenim Destek Merkezi (BTLSC) ile birlikte Güzel Sanatlar, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi akademik personeline yönelik: “Mental Health: within and beyond mental disorders” konulu bir seminer verilmiştir. Yine Bilkent Öğretim ve Öğrenim Destek Merkezi (BTLSC) ile birlikte İngilizce Hazırlık Programı akademik personeline yönelik “Öğrenci ruh sağlığı farkındalığı ve etkili iletişim” konulu seminer verilmiştir. Bu seminerlere 167 akademik personel katılım sağlamıştır.

Sağlık Merkezi bünyesinde bulunan Sigara Bırakma ve Danışma Polikliniği sigarayı bırakmak isteyen öğrenci ve personele destek olmaya devam etmiştir. Bu kapsamda 38 öğrenci ve personel bu hizmetten yararlanmıştır.

Sağlık Merkezi personeli için sürdürülebilirlik ve iklim krizi ile ilgili farkındalığı arttırmak amacıyla aşağıda yer alan maddeleri ve benzer içeriklere sahip bir duyuru hazırlanıp daha önce personele gönderilen e-posta içeriği ortak kullanımın yoğun olduğu alanlara asılarak daha fazla görünürlüğün uygulanması sağlanmıştır.

E-postanın içeriği ise şu şekildedir;

- Plastik kullanımını azaltmak/kaldırmak için plastik bardak kullanımını minimize etmek,
- Plastik kutularda yemek/kumanya alımına son vermek,
- Yemekleri/kumanyalar yıkanabilir malzeme ile almak,
- Bulaşık makinası kullanımında su tüketiminin az olması nedeni ile elde bulaşık yıkamamak, makine tam dolmadan çalıştırmamak,
- Sıfır atık politikası çerçevesinde kâğıt atıkların muhakkak kâğıt atık kutusuna atmak,
- Tüm odalarda ve özellikle tuvaletlerde ışıklar söndürülerek çıkmak, (Özellikle kan alım odası, müdahale odası gibi sürekli kullanımı olmayan odalarda)
- Çay kazanlarının suyunu yeteri kadar doldurarak, fazladan suyu ısıtmak için harcanacak enerjinin önüne geçmek, (Az doldurmak bile düşünülebilir, İhtiyaç halinde su ısıtıcı ek olarak kullanılabilir.)
- Mesai sonrası, masaüstü cihazların stand-by (bekleme) modunda kalmasına izin vermeyip, kapatmak,
- Gece nöbetlerinde aydınlatmaları minimumda tutmak,
- Gece nöbetlerinde çay molası sonrasında çaydanlığın altını kapatmak,
- Gece nöbetlerinde kullanılan çarşaf, yastık vb. kişiselleştirilerek yıkama periyotlarını uzatmak.

2024 – 2025 akademik yılı için planlanan ve 27.09.2025’de gerçekleştirilen Bilkent Felsefe Şenliği (PHILFEST’25), İnsani Bilimler ve Edebiyat Fakültesi’ne bağlı Felsefe Bölümü, Felsefe Topluluğu, Bilkent Kütüphanesi ile ortak yürütülen çalışma ile düzenlenmiştir. Online sistem ile davetiyeli dış katılımcı, Ankara dışından gelen lise öğrenci grupları ve sayısı bilinmeyen Bilkentli katılımcılarla binlerce kişi şenliği takip etmiştir. Şenlikte; Lindy Hop: Hareketteki Felsefe , Çocuklar ve Gençler için Felsefe, Hak İhlali olarak Yoksulluk, Schubert’in Çıkrığı, Schopenhauer’ın Sarkacı, Klinik Felsefe, Felsefe Şenliğinin Felsefesi, Umudun Felsefesi konu başlıklarında söyleşiler gerçekleştirilmiştir. Yoğun katılım, ilgi ve pozitif geri bildirimler neticesinde 2025-2026 akademik yılı için PHILFEST’26 hazırlık çalışmalarına başlanmıştır.

8.1.4. Dezavantajlı Gruplar için Alanlar

Bilkent Üniversitesi bünyesinde bulunan tüm fiziki dezavantajlı gruplar için gerekli olan tüm alan çalışmalarını tamamlamış olup, ilerleyen yıllar için bir ihtiyaç olmaması halinde ek bir faaliyet planı bulunmamaktadır.

Tüm dezavantajlı grupları için önceki yıllarda olduğu gibi, ilgili yılda da ilerleyen yıllarda da verilen tüm hizmetler verilmeye devam edecektir.

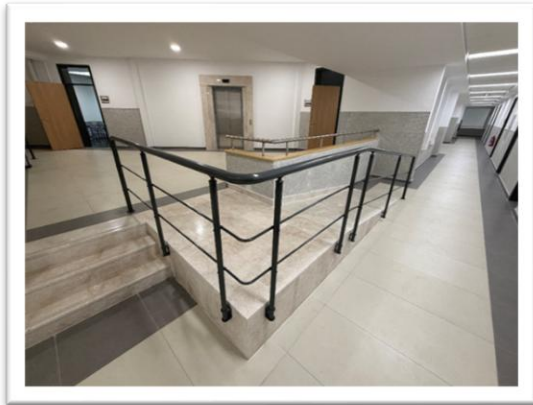
2024-2025 Akademik yılında yapılan çalışmalar;

Resim.8.1.4.a. İşletme Fakültesi ve İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi Ortak Çıkışına Rampa Yapılması

Resim.8.1.4.b. FF Blok Güzel, Sanatlar, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi'nde Yer Alan Rampaya Korkuluk Yapılması

Resim.8.1.4.c. G Binası'na Bedensel Engelli Rampa Yapılması

Resim.8.1.4.d. Otoparklarda Yeni Bedensel Engelli Park Yerleri Yapılması

8.2. Enerji ve İklim Değişikliği

2024 – 2025 akademik yılında yapılan çalışma ile Üniversite’de bulunan binaların LED armatürlere dönüştürülme işlemleri devam etmiştir. Bu sayede enerji tasarrufu sağlanmıştır.

Bu dönem enerji ve iklim değişikliği kapsamında dönüşüm sağlanan binalar aşağıdaki şekildedir;

- GSTMF FF Blok stüdyolar LED armatür dönüşümü yapılması
- Fen Fakültesi A ve B blok koridor lambalarının LED armatüre dönüşümü yapılması
- Fen Fakültesi A ve B blok LED tüp dönüşümü yapılması
- Anaokulu+ Yuva LED armatür dönüşümü yapılması
- N Binası WC’lerin LED ve sensöre çevrilmesi
- D Binası WC’lerin LED ve sensöre çevrilmesi
- İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi LED tüp değişimi
- İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi A+T Blok WC LED armatür ve sensör takılması
- İşletme Fakültesi’nde 12 sınıfta LED tüp değişimi yapılması
- Rektörlük Binası LED tüp değişimi yapılması
- Rektörlük Binası B Blok LED armatür değişimi yapılması
- 78 Yurt Binası LED armatür değişimi yapılması
- G Binası LED armatür değişimi yapılması

Gelecek dönem için fizibilite çalışmaları planlanmaktadır.

8.3. Atık Yönetimi

2024-2025 akademik yılında, halihazırda yürütülen faaliyetlere ek olarak gerçekleştirilen faaliyetler şu şekildedir;

- Sıfır Atık Komisyonu başkanlığında, Uluslararası Sıfır Atık Günü kapsamında; 09 Nisan 2025 tarihinde Sıfır Atık Seminer Günü, 17 Nisan 2025 tarihinde Bilkent Üniversitesi şenlik alanında kapsamlı bir [etkinlik](#) düzenlenmiştir. Bilkent Holding şirketleri, Bilkent anaokulu, ilkokul, ortaokul öğrencileri, Bilkent Öğrenci toplulukları ve çalışanlarının katılımı sağlanmış, etkinlik boyunca;
 - Kupa, termos ve bardaklarını getirenlere ücretsiz su, çay, kahve dağıtımı yapılmış,
 - Hurda malzemeler ile kullanılmış kağıt ve plastiklerden yapılan sanat eserleri sergilenmiş,
 - Geridönüşebilen malzemelerden spor etkinlikleri yapılmış,
 - İleri dönüşüm atölyeleri faaliyet göstermiş,
 - “Sıfır Atık Logo Yarışması” ödül töreni ve daha birçok aktivite gerçekleştirilmiştir.
- Kampüs geneli ambalaj ve geridönüşmeyen atıkların ayrı toplanmasını arttırmak üzere, dersliklerdeki çöp kovalarının ikili sisteme uygun olarak etiketlenmesine başlanmıştır. Mevzuata uygun şekilde ambalaj atıklarının mavi, geri dönüşmeyen atıkların siyah poşetle toplanması uygulaması devam etmektedir.
- Geridönüşebilen ambalaj atıkları ve geridönüşmeyen atıklar için toplam 450 adet iç mekan, 120 adet dış mekan 70 litrelik konteynerlar bulunmaktadır.

- İdari, akademik personel ve öğrencilerin atık toplamaya katılımını arttırmak adına fakülte, yurt ve lojman binalarının girişlerinde ‘atık transfer istasyonları’ oluşturulmuştur.
- Ambalaj Atıkları ve İmha Edilecek Evrakların Toplanması ve Satışı İhalesi gerçekleştirilmiş; sözleşme çerçevesinde toplam 242 ton geridönüşebilen malzemeye göre fatura kesilerek bütçesel katkı sağlanmıştır.
- 16-18 Eylül 2024 tarihlerinde sınav kağıtlarının toplanması ve imha işlemi ile 6.500 kg kağıt geri kazanılmıştır.
- Üniversite ile çalışan firmaların tehlikeli atık kapsamında değerlendirilen atıkları için lisanslı firma ile bertarafını gösterir belgeler takip edilmiştir.
- 2024-2025 Akademik yılında oluşan ve uygun gerikazanım / geridönüşüm / bertarafı yapılan atıklar için tür / tonaj envanteri oluşturulmuş; bu verilere göre çevresel kazanımlar raporu çıkarılmıştır.
- Atık yönetimi kapsamında yapılan çalışmalar sonucunda lisanslı firmalara teslim edilen atık tonajları ise aşağıdaki gibidir;
 - Ambalaj Atıkları (kağıt / karton, plastik, metal, cam atık) Geri dönüşüm : ~242.000 kg
 - Elektrikli ve Elektronik Atıklar: 17.100 kg
 - Atık Floresan ve Aydınlatma Ürünleri: 350 kg
 - Tekstil Atığı: 1.500 kg
 - Atık Pil ve Akümülatörler: 120 kg
 - Tıbbi Atık: 2.080kg (Sağlık Merkezi)
 - Tehlikeli Maddelerle Kontamine Olmuş Ambalajlar: 200 kg
 - Tehlikeli Maddelerle Kirlenmiş Emiciler, Filtre Malzemeleri, Temizleme Bezleri, Koruyucu Giysiler: 400 kg
 - Laboratuvar kimyasalları karışımları dahil tehlikeli maddelerden oluşan ya da tehlikeli maddeler içeren laboratuvar kimyasalları : 2050 kg

ÇEVRESEL KAZANIMLAR	TOPLAM
Ağaç (adet)	3.847
Depolama Alanından Tasarruf (m3)	601
Enerji Tasarrufu (kWh)	982.960
Su Tasarrufu (m3)	6.336
Sera Gazı (kg)	40.757
Petrol (lt)	24.194
Hammadde (ton)	7

Tablo.8.3.a. 2024-2025 Akademik Yılında Çevresel Kazanımlar

- 2. El Yeniden Kullanım Modülü kapsamında; akademik ve idari birimlerin hurda deposuna alınan demirbaş malzemelerinden, kullanımı hala mümkün olanlar depoda muhafaza edilmiş, ihtiyacı olan fakülte/birimlere teslim edilmiştir.
- Hurdaya ayrılan cihazların Tepe teknik tarafından tamirâtı ve bakımı yapılarak ihtiyacı olan birimlere gönderilmiştir.

Gelişim ve dönüşüm faaliyetleri ise şu şekildedir;

- 09 Ekim 2020, 31623 nolu Resmi Gazete’de yayınlanarak yürürlüğe giren ‘Sıfır Atık Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik’ kapsamında üniversitelere nitelikli belge alma zorunluluğu getirilmiş olup, en üst derece olan Platin Belge alınması Üniversitenin hedefleri arasındadır. Bu doğrultuda, atık yönetim sisteminin sürdürülebilirliğinin sağlanması ve geliştirilmesi adına, eğitim, izleme-değerlendirme çalışmaları planlanmaktadır.
- Sıfır atık bilincini arttırmak adına; öğrenci klüpleriyle yapılacak çalışmalar, öğrenci ve personel eğitimleri planlanmaktadır.

8.4. Ulaşım

2024-2025 akademik yılında, ulaşım hizmetleri ile ilgili yürütülen aşağıdaki operasyonlar sonucu, iş gücü verimliliği, toplam sefer kilometre azaltımı, yakıt tasarrufu dolayısıyla karbondioksit emisyon oranı azaltımı sağlanmıştır.

Ulaşım Takip Sistemi’nin (UTKS) oluşturulması ile servis kullanan yolcu sayısı takip edilip; yapılan optimizasyon çalışmaları neticesinde, servis iptalleri ve güzergah birleştirilmeleri ile;

- Ulaşım Projeleri Takibi: Ulaşım ile ilgili projeler bilgisayar, yazılım ve iletişim altyapısı kullanılarak planlanmakta; haftalık raporlama, takip ve değerlendirme yapılmaktadır.
- UTKS uygulaması 80 araca gerçekleştirilmiştir.
- Üniversiteye ait 45 araçta Avis araç takip sistemi mevcuttur. Bu sistem ile Ulaşım Merkez Ofisi tarafından araçların takibi ve anlık verileri alınmaktadır.
- Üniversiteye ait araçlarda 45 adet araç dışı kamerası mevcuttur. Böylece, herhangi bir olumsuzlukta (Kaza vs Trafik cezası) aksiyon alınmasını sağlamaktadır.
- Üniversite yönetimine ait olacak şekilde 2 adet elektrikli araç bulunmaktadır ayrıca 6 adet elektrikli araç alınması planlanmaktadır.
- Öğrenci servislerindeki yoğunluk dikkate alınarak bu servisler semt servisleri ile birleştirilmiştir.
- Özel araç taleplerinde aynı güzergahtaki ulaşım talepleri için araç paylaşımı sağlanmıştır.
- 12:40-19:40 saatleri arası nizamiyeden Sıhhiye ve Tunus Servislerinin transit geçiş yapması sağlanmıştır.
- Toplam sefer araç sayısı 230 adetten ortalama 120 adede düşürülmüştür.
- Üniversitenin araç filosuna kayıtlı eski model araçların bakım ve onarım maliyetleri arttığından üniversite filosuna yeni ekonomik araçlar dahil edilmesi ile çevre ve sürdürülebilirlik kapsamında olumlu sonuçlar alınmıştır.
- EGO’ya ait, 176 Numaralı hattı merkez-doğu /doğu-merkez olarak belirli saatlerde hizmet vermektedir.

Araç Şifre	Güzergah	Tarih/Saat	Biniş/Kapasite Doluluk %	Öğrenci/%	Personel/%	Yeşil Kart/%	Lojman Kart/%	Mezun Kart/%	Turkuaz Kart/%	Geçici Kart/%	Diğer Kart/%
06C1887 HÜSEYİN KILIÇ	ÇAYYOLU, YENİMAHALLE-3 ESERTEPE, GÜZELEVLER	20.11.2024 17:19	16 / 41 %39.02	2 %12.5	5 %31.25	1 %6.25	0 %	1 %6.25	4 %25	0 %	3 %18.75
06C1887 HÜSEYİN KILIÇ	ÇAYYOLU, YENİMAHALLE-3 ESERTEPE, GÜZELEVLER	20.11.2024 06:45	22 / 41 %53.66	2 %9.09	9 %40.91	1 %4.55	0 %	0 %	4 %18.18	0 %	6 %27.27
06C1887 HÜSEYİN KILIÇ	ÇAYYOLU, YENİMAHALLE-3 ESERTEPE, GÜZELEVLER	19.11.2024 17:23	18 / 41 %43.9	1 %5.56	8 %44.44	0 %	0 %	0 %	4 %22.22	0 %	5 %27.78
06C1887 HÜSEYİN KILIÇ	ÇAYYOLU, YENİMAHALLE-3 ESERTEPE, GÜZELEVLER	19.11.2024 06:45	42 / 41 %102.44	4 %9.52	20 %47.62	1 %2.38	0 %	0 %	8 %19.05	0 %	9 %21.43
06C1887 HÜSEYİN KILIÇ	ÇAYYOLU, YENİMAHALLE-3 ESERTEPE, GÜZELEVLER	19.11.2024 06:45	0 / 41 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
06C1887 HÜSEYİN KILIÇ	ÇAYYOLU, YENİMAHALLE-3 ESERTEPE, GÜZELEVLER	18.11.2024 17:26	19 / 41 %46.34	2 %10.53	8 %42.11	1 %5.26	0 %	0 %	3 %15.79	0 %	5 %26.32
06C1887 HÜSEYİN KILIÇ	ÇAYYOLU, YENİMAHALLE-3 ESERTEPE, GÜZELEVLER	18.11.2024 06:45	22 / 41 %53.66	2 %9.09	9 %40.91	1 %4.55	0 %	0 %	4 %18.18	0 %	6 %27.27
06C1887 HÜSEYİN KILIÇ	ÇAYYOLU, YENİMAHALLE-3 ESERTEPE, GÜZELEVLER	15.11.2024 17:29	13 / 41 %31.71	2 %15.38	6 %46.15	1 %7.69	0 %	0 %	2 %15.38	0 %	2 %15.38

Resim.8.5.a. UTKS Sistemi Ekran Görüntüsü

Gelişim ve dönüşüm faaliyetleri ise şu şekildedir;

- İlerleyen yıllarda mümkün olduğu kadar elektrik ile ve/veya CNG ile çalışan EGO'ya ait otobüslerin kampüslere hizmet vermesi için Ankara Büyükşehir Belediyesi nezdinde iletişimde kalınmaya devam edilecektir.
- Kampüste genel bir duyuru ile tüm araç kullanıcılarının faydalanacağı şekilde mobil egsoz emisyon ölçümü ekibinin organize edilebileceği planlanmaktadır.
- 6 adet daha elektrikli araç alınması planlanmaktadır.

8.5. Eğitim ve Araştırma

Bilkent Üniversitesi, sağlıklı ve başarılı kurumsal dönüşümlerin sürdürülebilir bir geleceğe doğru ilerlemekle mümkün olabileceğine inanmaktadır. Sürdürülebilirlik, üniversite tarafından insanlık için hayati öneme sahip bir konu olarak görülmektedir. Bu doğrultuda sürdürülebilirlik çalışmalarının iç ve dış paydaşlarla daha etkili bir şekilde yürütülebilmesi adına kurulan [Sürdürülebilirlik Komitesi](#), hem akademik hem de idari yönden sürdürülebilirlik çalışmalarını tüm düzeylerde desteklemektedir. Kuruluşundan bu yana ilkleri yaratma geleneği olan Bilkent Üniversitesi, sürdürülebilirlik konusunda da gerçekleştirdiği çeşitli [eğitim ve araştırma etkinlikleri](#) ile öncü bir rol üstlenmektedir. Bölümler tarafından sürdürülebilirlik konusunda seminerler düzenlenmekte, yeni dersler tasarlanmakta ve konuya odaklanan akademik projeler geliştirilmektedir.